BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SIYASI HABER VE YORUM DERGISI SAYI: 227 13 AĞUSTOS 1979 7.5 LIRA

DARALAN IMF PRANGASI

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu

Yaşam TİP'i doğruladı

"Seçime katılan partilerin açıklamaları bugün radyo ve televizyondan yayınlanmaya başlandı. İşçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi ve emekçi halk kitlelerinin temsilcisi Türkiye İşçi Partisi'nin de açıklamalarını radyo ve televizyondan dinleyeceksiniz. Ama sadece seçim olduğu için. Kapitalist düzenin savunucularına meydan herzaman açık. Bu antidemokratik bir uygulamadır.

"Türkiye İşçi Partisi sizlerden 1977'de yapılan seçimlerde yine radyodan söylediklerini hatırlamanızı istiyor. Türkiye İşçi Partisi neler dedi, neler oldu? Diğer partilerin hepsi neler dediler, neler yaptılar? Hatırlayın ve Türkiye İşçi Partisi'nin söylediklerinin nasıl bir bir doğrulandığını görün.

"Adalet Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi, tekelci büyük sermayenin ve büyük toprak sahiplerinin ve bunların ortağı Amerikan emperyalizminin partileridir. Bunlar faşizmin ve gericiliğin temsilcileridir.

"Cumhuriyet Halk Partisi ise, iktidar olmak için emperyalizme ve tekelci büyük sermayeye teslim olma yolunu seçti. İşçi ve emekçilere yaptığı vaadleri unuttu. CHP'nin bu politikasından faşizm yararlandı, faşist tırmanış sürdürüldü.

"Şimdi Türkiye İşçi Partisi işçilere, yoksul köylülere, tüm emekçilere; ilerici aydınlar ve gençlere tekrar sesleniyor: Kurtuluş kendi ellerimizdedir. Kurtuluş işçi sınıfının, köylülerin, ilerici aydınların ve gençlerin örgütlü birleşik mücadelesinin güçlendirilmesindedir. Kurtuluş Çark Başak'tadır. Kurtuluş sosyalizmdedir."

●

TİP Başkanlık Kurulu Üyesi Yalçın Cerit:

"MHP cinayet şebekelerinin arkasında değil tam göbeğindedir"

"Faşist cinayet şebekelerinin bazılarının ortaya çıkarılmasıyla, bu şebekelerin arkasındaki politik merkez - öyle gölge filan olarak değil - bütünüyle açığa çıkmıştır. Bu, adıyla sanıyla Milliyetçi Hareket Partisi'dir.

"Savcı Doğan Öz'ün katili, aynı zamanda Bahçelievler de öldürülen Partimiz üyesi 7 arkadaşımızın katilleri arasındadır. MHP, bu cinayet şebekelerinin arkasında değil tam göbeğindedir.

"Faşist terör, kısa bir zaman içinde, birkaç yüz gencin kendi başlarına örgütlenip uyguladıkları bir iş de değildir. 1967 yılından başlayarak halkın gözü önünde, devlet sorumlularının gözlerinin içine baka baka MHP'nin kurduğu ve sahip çıktığı "Komando yetiştirme kampları" herkesçe bilinmektedir.

"12 Mart faşist uygulamalar döneminde, basın baskı altına alınıp tüm demokratik örgütler ve Türkiye İşçi Partisi kapatılırken, yalnızca Ülkü Ocakları ve diğer ülkücü kuruluşların korunup geliştirilmesi rastlantı değildir. Çünkü amaç, başta işçi sınıfı olmak üzere, emekçi halk kitlelerinin uyanışı ve örgütlenmesini baskıyla, terörle ve silah kullanarak önlemektir.

"Tekelci büyük sermayenin has partisi Adalet Partisi'nin MHP'yi ve onun faşist ideolojiyle şartlandırdığı Ülkü Ocaklarını - şimdiki adıyla ÜGD'yi - ve diğer ülkücü kuruluşları koruyup desteklemesi bundandır.

"Amerikan emperyalizminin ve buna bağlı olan tekelci büyük sermayenin AP ve MHP eliyle geliştirdiği faşist ideolojik saldırı, kitle tabanı oluşturmak istemektedir. Faşist ideoloji, işçi sınıfımıza da bulaştırılmak isteniyor. Son günlerde Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu (MİSK) içinde yöneticilerce tezgahlanan faşist provokasyonlar, bunun açığa vuran örnekleridir.

"CHP hükümeti gerçekten demokrasiye bağlıysa, işçi ve emekçilerin, aydınların, gençliğin temel hak ve özgürlüklerine, can güvenliklerine asgari ölçüde saygılıysa, ell kanlı faşist örgütlerin üzerine gitmek zorundadır.

"Faşizmin kaynağını kurutmak, tekelci büyük sermayeyi kuşatmak ve giderek ortadan kaldırmakla mümkündür. Bu mücadele ise, Türkiye İşçi Partisi öncülüğünde, işçi sınıfı ve müttefiki emekçilerin, aydınların ve ilerici gençlerin Örgütlü Birleşik Gücü'nü yükseltmekle başarılacaktır.

"Faşizmi ezeceğiz...

"Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm için ileri!..."

TİP Başkanlık Kurulu Üyesi Gündüz Mutluay:

"TİP bütün engelleri aşacaktır"

"Ülkenin dört bir yanında Partimizin, sosyalizmin gür sesini işçi-emekçi kitlelere ulaştırmak için Parti örgütlerimizin mücadelesi gelişerek sürmektedir.

"Türkiye İşçi Partisi'nin bu mücadelesi egemen sınıfların yüreklerindeki korkuyu büyütüyor. Faşizm ve gericilik çareyi Türkiye İşçi Partisi örgütlerine ve üyelerine karşı yasa dışı, anti-demokratik saldırı ve baskıları artırmakta görüyor.

"Dün Partimizin Kartal-Sapanbağları lokaline sıkıyönetim görevlilerince hiçbir yasal dayanağı olmayan bir baskın düzenlendi. Üyelerimiz gözaltına alındı. Seçim çalışmaları için Türkiye çapında dağıtılan bildirilerden onbin kadarına el konuldu. Aynı gün Kartal'da bildiri dağıtan üyelerimiz 'seçim yasaklarına uymadığı' gibi saçma bir gerekçeyle gözaltına alındılar.

"Sıkıyönetimin daha seçim döneminin ilk günlerinden başlattığı bu anti demokratik uygulamalar Partimizin Anayasa ve yasaların güvencesi altında olan çalışmalarının engellenmesidir ve doğrudan suçtur.

"Türkiye İşçi Partisi'ne ve üyelerine karşı artırılan yasa dışı, anti-demokratik baskı ve saldırılar Partimizin işçi-köylü-emekçi kitlelere ulaşmasına engel olamayacaktır.

"Türkiye İşçi Partisi bütün engelleri aşarak bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini zafere ulaştıracak güç ve kararlılıktadır. Dost, düşman herkes bunu böylece bellemelidir."

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd. Şti. adına NİHAT SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni : Zeki KILIÇ ● Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCABIYIKOĞLU ● Teknik Sekreter: Bülent ARTAMLI ● Yönetim: Konur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel: 17 45 81 ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş - İSTANBUL Tel : 26 35 67 ● Avrupa Temsilciliği: COODIFF 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles - BELÇİKA Tel: 230 34 72 ● İlan Koşulları: Arka kapak renkli 22.500 TL., Arka Kapak siyah beyaz 16.000.TL., İç sayfalar sütun santimi 80 TL. Yayın ilanları % 50 indirimlidir. ● Baskı: Daily News Web Ofset Tesisleri

● Abone koşulları: Yıllık 300. TL., Altı aylık 150. TL. ● AVRUPA: Altı aylık (30 DM), Yıllık (60 DM) ● AMERİKA: Altı aylık 500 TL., Yıllık 1000.TL. ● AVUSTRALYA - JAPONYA: Altı aylık 600. TL., Yıllık 1200 TL.

● Ödeme Adresi: TÜRKİYE: YÜRÜYÜŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ 100234 ● AVRUPA: COODIFF POSTA ÇEKİ: 000-1164657-75 BRUXELLES-BELÇİKA

YÜRÜYÜŞ BULUNDURMANIN FATURASI

Türkiye İşçi Partisi Üyesi Ramazan Kızılkaya 3 Ağustos Çarşamba günü evine giderken bir astegmen komutasındaki askeri birlik ve polis ekipleri tarafından çevrildi. Kızılkaya yapılan arama sonucunda Altındağ Karakoluna götürüldü :Kızılkaya'nın "suç"u YÜRÜYÜŞ bulundurmaktı.

Altındağ Karakolunda önce 1. Şube'ye telefon edilerek YÜRÜYÜŞ'ün yasak olup olmadığı soruldu. Sonra da, bir yanıt alınamadığı belirtilerek Ramazan Kızılkaya sabaha kadar karakolda bekletildi. Sabah 1. Şubeye gönderildi. Burada Kızılkaya'nın eline "YÜRÜYÜŞ'ün bulundurulan sayılarının yasaklanmadığını" belirten bir yazı verildi. Ancak bu "yeterli" değildi. Kızılkaya, "aranıp aranmadığının saptanması için" 2. Şubeye götürüldü. Oradan da serbest bırakılmadı. Bu kez "biz yetkili değiliz, kim tuttuysa o bıraksın" denilerek tekrar Altındağ Karakoluna gönderildi. Karakol bırakmaya yetkili olmadığını belirterek, Kızılkaya'yı Altındağ Savcılığına gönderdi. Savcılığa avukatları tarafından durumun anlatılmasına karşın, Savcılık yetkili olmadığını belirterek Kızılkaya'yı Sıkıyönetim savcılığına sevketti. Sıkıyönetim Savcılığında Kızılkaya'nın eline "suç unsuruna rastlanmamıştır" diye bir yazı verildi. Kızılkaya tekrar Altındağ Savcılığına gönderildi ve Perşembe günü saat beş'te serbest bırakıldı.

Kızılkaya hiçbir geçerli yasal neden olmaksızın yedi defa yer değiştirilerek bir gün gözaltında tutuldu. CHP iktidarında bu tür keyfi uygulamaların ilk olmadığı bilinmektedir. Ne var ki bunlara bir son verilmesinin zamanı da gelmek zorundadır.

●

GÜNDOĞMUŞ'DA TİP İLÇE BAŞKANI DÖRT FAŞİSTİN SALDIRISINA UĞRADI

Gündoğmuş ilçesinde Türkiye İşçi Partisi İlçe Başkanı Kemal Özdemir dört faşistin saldırısına uğradı. Geçen hafta içinde meydana gelen olayda, Kemal Özdemir'in çantasını da açan faşistler, çantada bulunan bazı "YÜRÜYÜŞ" sayılarını da zorla aldıktan sonra kaçtılar. Durumdan jandarmanın haberdar edilmesine karşın, aynı saldırganlar bu olaydan yarım saat sonra ilçenin sokaklarında bazı ilericilere saldırarak terör yaratmaya çalıştılar. TİP Gündoğmuş İlçe Yönetim Kurulu tarafından yapılan bir açıklamada, "Bizler işçi sınıfının davasına inanmış kimseleriz. Bizi burjuvazinin paralı uşakları yolumuzdan alıkoyamaz. Hiçbir tehdit ve yıldırma hareketi bizi durduramaz. Yolumuza daha azimli olarak devam edeceğiz." denildi.

●

DİYARBAKIR – MARDİN - SİİRT TABİBLER ODASI ECEVİT'E BİR YAZI GÖNDEREREK SIKIYÖNETİM UYGULAMALARINI PROTESTO ETTİ

Diyarbakır - Mardin - Siirt Tabibler Odası Yönetim Kurulu Başbakan Bülent Ecevit'e bir telgraf göndererek, Diyarbakır sıkıyönetim tutukevinde tutuklulara yapılan baskı ve işkenceleri protesto etti. Oda Başkanı Tarık Ziya Ekinci ve Yönetim Kurulu üyelerinin imzalarıyla gönderilen telgrafta şöyle dendi: "Anayasımızın açık emirlerine karşın, Diyarbakır sıkıyönetim tutukevinde sanıklara işkence yapıldığı, küfürlü saldırılar ve aşağılayıcı deyimlerle hakaretler yöneltildiği belgelerle saptanmıştır. İşkence gören yaralıların ve hastaların tıbbi bakım istekleri ya geri çevrilmiş, ya da işkencecilerin denetimi altında kısıtlı ve baştan savma biçimde yapılmıştır. İşin acı tarafı, bu anayasa dışı uygulamalar, dolaylı ya da dolaysız olarak size intikal ettiği halde bunların son bulması bir yana, aynı tempo ile sürdürülmesinde ısrar edilmesidir."

TANI BUNLARI TANI DA BÜYÜ

YAVUZ ÜNAL

Bak çocuğum, bak oğlum, bak kızım, bak bu resimlere, iyi bak ve hiç unutma. İsimlerini değil, yüzlerini, gözlerini, bakışlarını unutma. Bunlar, sizin pırıl gözlerinize keder düşmesin diye gencecik yaşta bir gece yarısı yaşamlarını yitirenlerdir. Hep böyle bakacaklar bize. Ne istediklerini bilen, kararlı sevecen ve biraz da mahzun. Sakın yanlış anlama, pişmanlıklarından değil mahzunlukları. Daha uzun yıllar sizlere aydınlık bir gelecek için çalışabilecekken, yaşamlarını yitirmekten.

Onlar sanki bilirlermişçesine kısacık ömürlerine tüm bir yaşamı sığdırabilmek için, gecelerini gündüzlerine katarak çalışan arkadaşlarımızdı. Onlar, sade, gösterişsiz, ama kendilerine verilen her işi kusursuz yapmaya çalışan, bununla yetinmeyip arkadaşlarının yardımına koşan, yoldaşlığın ve dayanışmanın gerçek sembolüydüler. Onlar, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelemizin isimsiz kahramanlarıydılar.

Bak çocuğum, bak oğlum, bak kızım, bak bu resimlere iyi bak. Ama sakın aklında tutmaya çalışma. Bunlar arkadaşlarımızın katilleridir. Bunlar canilerdir. Bunlar kandırılmış, alçaltılmış, insanlarımıza düşman haline getirilmiş zavallı piyonlardır. Bunlar sizin gencecik kafanızın, gencecik bedeninizin gücünü sömürebilmek için, şimdiden yaşamınızı karartmaya çalışanların tutsaklarıdır. Yüzlerine, gözlerine, bakışlarına bak. Bunlar işçilerin, köylülerin, gençlerin, aydınların daha iyi bir yaşam isteklerine karşı sıkılan kurşunlardır.

Hani dünyadaki ilk işçi devletini boğmak isteyen Hitler vardı ya, hani ülkesini bir baştan bir başa hapishane yapan Musolini vardı ya, işte bunlar da aynı soysuzluğun, aynı insanlık düşmanlığının ülkemizdeki hortlaklarıdır. Bunlar Kahramanmaraş'da, Sivas'da, Elazığ'da, Malatya'da ve tüm ülkede halka ölüm yağdıranlardır.

Bak çocuğum, bak bunlara, bak da unut. Çünkü bunlar bugünden yarına çıkmayacak olanlardır.

Bunlar faşistlerdir.

Bak oğlum, bak kızım, bak çocuğum, bunlar, sağcılar gericilerdir. Bu faşist canilerin koruyucularıdır. Onlarca yıldır ülkemizi işsizlik, pahalılık, yokluk ve yoksulluk cenderesine sokan bunlardır. Ülkemizin tüm zenginliklerini, işçilerimizin, emekçilerimizin, aydınlarımızın işgüçlerini emperyalistlerle birlikte soydurup sömürtenler bunlardır. Şunların yüzlerine, gözlerine, sözlerine bak. Yalan, riya, iki yüzlülük, tehdit ve düşmanlıktan başka bir şey yok. Sadece yaşamımızı değil, daha sonrasını da tehdit, baskı ve korku çemberi içine almışlar. İşsizlikle, açlıkla, görünen-görünmeyen düşmanlıklarla, tehditlerle sarmışlar çevremizi.

Bak çocuğum, bak bunlara, iyi tanı. Bunlar, her yıl binlerce çocuğumuzun salgın hastalıklardan ölmesine neden olanlardır. Bunlar, çocuklarımızı okulsuz bırakanlardır. Binlerce çocuğumuzu ahlaksızlığa, suça ve hapishaneye itenlerdir. Bunlar çocuk emeğinin sömürülmesini savunanlardır. Bunlar evsizliğimizin, yolsuzluğumuzun, susuzluğumuzun, yokluk ve yoksulluğumuzun, işsizliğimizin, erken ölümlerimizin baş sorumlularıdır. Başka başka partilere bölünmüş olmalarına aldanma. Bunlar, karanlığın, geriliğin ve cehaletin örgütleridir. Bunlar emperyalizme tutsaklığın örgütleridir.

İyi bak bunlara, iyi tanı bunları, sözlerine aldanma, bunlar, seni sana düşman edenlerdir.

Bak çocuğum, bak kızım, bak oğlum iyi tanı bunları. Bunlar, özgürlük, özgürlük diye, özgürlüğümüzü kısıtlamaktan çekinmeyenlerdir. Bunlar faşist katillerin örgütlerini oy kaygıları ile kapatmaktan çekinenlerdir. Böylece her gün bir kaç gencimizin, çocuğumuzun öldürülmesine göz yumanlardır. Bunlar oylarını artırabilmek için geriliği ve cehaleti yardıma çağıranlardır. Bunlar temel atıp işsizliği, nutuk atıp faşizmi yeneceğini söyleyerek kendi kendilerini kandıranlardır. Bunlar halka verdikleri sözlerden dönenler, halktan aldıkları gücü emperyalizmin ve büyük sermayenin hizmetine koşunlardır.

Bak çocuğum, iyi tanı bunları, bunlar halkçı geçinip halkını tanımayanlardır. Halkının gücüne inanmayanlardır. Bunlar halkının mücadelesini erteleyenler, umudlar yaratıp, umutsuzluk yayanlardır.

Çocuğum, sol bölünmüştür diye, sosyalizmin gücünü küçük göstermeye çalışanlara sakın inanma. Daha yolun başlarındayız. Sosyalizmin parlak ışığı kimilerinin gözlerini kamaştırır. Yollarını şaşırırlar. Küçük hesapları vardır kimilerinin, ayrı baş çekmek isterler. Kimileri de sosyalist görünüp seni sosyalizme düşman etmeye çalışır. Sakın aldanma, tüm bunlar geçicidir. Doğru her zaman bir tanedir. Birden çok doğru yoktur. Ve o doğru mutlaka yanlışları yenip düze çıkacaktır.

Bak çocuğum Biz Türkiye İşçi Partisiyiz. Ap ak saçlarıyla, bütün bir ömrünü tüm halkımıza özgür bir gelecek hazırlamak için vermiş, Genel Başkanımız bizim bu. Bak gözlerine yarının tüm güzelliklerini görürsün. Kardeşliği, dostluğu, dayanışmayı görürsün. Bak bunlar bizim partili arkadaşlarımız, nasıl da birbirlerine benzerler. Nasıl sevecen, kararlı, ülkeleri ve halkları için nasıl da her türlü fedakârlığa katlanmaya hazırdırlar. Bak çocuğum, bak bunlara, iyi bak. Bunlar senin aydınlık ve özgür geleceğinin mücadelesini veriyorlar.

Bak bunlar bizim şehitlerimiz, işçi, köylü, öğretmen, memur, öğrenci, öğretim üyesi. Hepsi sizler için öldüler. Size kavgalarını miras bıraktılar. Biz andiçtik onların yollarından yürüyeceğimize. And içtik kavgalarını güçlendirip zafere ulaştıracağımıza.

Sakın korkma karşımızdakilerin güçlerinden. Biz çok daha güçlüyüz. Onların gücü, eşitsizliğin, haksızlığın ve zulmün gücüdür. Bizim gücümüz ise, özgürlüğün, eşitliğin ve dayanışmanın gücü.

Bak çocuğum, bak oğlum, bak kızım. Bak bunlara, iyi tanı bunları. Sana düşman diye belletilmeye çalışılan bunlar, bizim gerçek dostlarımızdır. Bunlar sosyalist ülkeler topluluğudur. Yendiler onlar karanlığı, zulmü, baskı ve sömürüyü. Oralarda çocuklar hep gülüyor, okuma yazma ne demek, her şey çocukların bu ülkelerde. Her şey çocuklar için. Bu ülkelerin bir ismi de çocuk cennetidir.

Sosyalist ülkelerdir, dünya barışının baş savunucuları. Emperyalizmin çocuklara ve tüm insanlığa ölüm yağdıran savaş politikalarını durduran onlardır. Onlar kardeşliğin, dostluğun sevgi ve dayanışmanın savunucusu ülkelerdir. Bizim de kendileri gibi mutlu olmamızı isterler. Bizim çocuklarımızın da kendi çocukları gibi, dilediklerince gülmesini, oynamasını ve sevmesini isterler. Tüm çocuklarımızın kendilerini geliştirebilmelerini ve iyi bir gelecek sahibi olmalarını isterler. Çünkü onlar sosyalist ülkelerdir.

Bak çocuğum, bunlar dünya işçi sınıfı hareketidir. Çocuklar tüm yaşamlarınca gülebilsinler, aralarında eşitsizlik olmasın, sömürü ve baskı olmasın diye nice zorluklar altında mücadele ediyorlar. Ama kazanacaklar, çünkü haklılar ve haklı oldukları için de güçlüler.

Bak oğlum, bak kızım bunlar daha oynayacak, gülüp eylenecek çağda elde silah dövüşen ulusal kurtuluş savaşçılarıdır. Tıpkı atalarımız gibi ülkelerinin bağımsızlığı için boylarından büyük silahları ellerinde dövüşüyorlar.

Tüm bunlar bizim dostlarımız, kardeşlerimizdir. Hepimiz aynı amaç için mücadele ediyoruz. Çocuklarımıza daha iyi bir gelecek kurmaktan başka amacımız yok.

Çocuğum, oğlum, kızım, minnacığım, sarı siyah saçların, ışıl ışıl gözlerin, sevecen ağzın ve iyilik dolu güzellik dolu düşüncelerinle yaşamını karartmak, sana geleceği zehir etmek isteyenlerin yanına bırakmayacağız. Söküp atacağız emperyalizmi de, onun ortaklarını da ülkemizden. Toprağı bölüştüreceğiz eşitçe. Fabrikalar, sömürü ve zulüm kusmayacak, tüm insanlarımız için refah ve mutluluk üretecekler. Açlığı, işsizliği, sömürü, baskı ve zulmü kırıp atacağız. İnsanlarımızı, dilinden, dininden ve etnik kökenlerinden dolayı bölüp, aşağılayan politikaları yerle bir edeceğiz. Biz de ülkemizi çocuk cenneti haline getireceğiz. İnan yapacağız bunu. Belki biz bitiremeyiz bu uğraşı. Ama sen devralacaksın kavgayı bu kez ve bir güzel vuracaksın, zulmün, sömürünün, baskının ve eşitsizliğin üstüne. Sen tamamlayacaksın son kalan karanlığı kovma kavgamızı. Işıl ışıl olacak çocuklarının gözleri. Kucakları taşıyamayacakları kadar kitapla dolacak. Eti, sütü, çikolatası yiyemeyeceği kadar çok olacak. Güzelim ülkemizde, güzelim çocuklarımız ne kadar da mutlu olacaklar.

Bak oğlum, bak kızım, bak çocuğum. Bunlar bizim şehitlerimizdir. Hiç unutma bunları, isimlerini değil, gözlerini, sözlerini kavgalarını unutma. Onların akan kanları kavgamızın özsuyu oluyor. Onlarla güçleniyoruz. Size yaşamı zehir edenlere, size karanlık bir gelecek hazırlamak isteyenlere karşı onlar, kanlarıyla, canlarıyla bir duvar ördüler, sömürünün, zulmün ve karanlığı önüne. Sakın bunları unutma. Bunlar bizim canımız, kardeşimiz ve yoldaşlarımızdır.

MHP AP'nin himayesinde

Demirel ve Bilgiç: MHP'yi kollamak onlara düştü...

Seçim döneminin başlamasıyla birlikte, burjuva partileri arasındaki kayıkçı döğüşü hızlanır, seçimlere yönelik politik yatırımlar yapılırken, işçi ve emekçi kitlelerin faşist teröre karşı direnişi ve faşist cinayet odaklarının, MHP, ÜGD, MİSK gibi suç örgütlerinin kapatılması istemi yakıcı bir sorun olarak gündemin birinci sırasındakl yerini koruyor...

Bu istem, kitlelerin anti-faşist mücadele kararlılıkları artırılarak gerici-faşist güçlerin karşı çıkmalarına, sosyal demokratların saptırma ve uzlaşma çabalarına karşın, gündemin birinci sırasındaki yerini koruyacak.

AP MHP'NİN YANINDA

İlerici, demokratik güçlerin MHP ve yan kuruluşları çevresinde ördükleri çemberin sürekli daralması üzerine, şaşkın, moralsiz bir duruma düşen faşist terör örgütlerini yalnızlıktan kurtarmak ise, her zaman olduğu gibi bu kez de AP'ye düştü. Gerçi AP'nin seçim yatırımları, onun açıkça MHP yanında yeralması için bir pürüz ama, politik yakınlıkları, ortak çıkarları, zor günlerinde birbirlerine el uzatmalarını da zorunlu kılıyor. Başta Tercüman gazetesi olmak üzere, AP yanlısı gazetelerin tümü, MHP, ÜGD ve MİSK'in suç dosyalarının üstünü küllemek için yoğun bir çaba gösteriyorlar. Tercüman gazetesi daha geniş bir çevreye seslenebilmeleri için MHP liderlerine sayfalarını cömertçe açarken, AP yöneticileri de yaptıkları açıklamalarla desteklerini sürdürüyorlar.

AP'nin MHP'li yöneticisi Sadettin Bilgiç, bu görevi üstlenenlerin en başında yer alıyor. Bilgiç, bir derginin kendisiyle yaptığı konuşmada MHP'nin sağcı terör örgütleriyle ilgisinin bulunmadığını, bu konuda MHP aleyhine hiçbir kanıt olmadığını ve MHP'nin demokrasiden yana bir parti olduğunu öne sürdü. Kuşkusuz, Bilgiç MHP'ye ne denli yakın olursa olsun, söyledikleri yalnızca kişisel görüşleri değil. O, AP'nin MHP'nin terini kurutmak için görev başında olduğunu açıklıyor.

Ne var ki, ne AP'nin uzattığı el, ne MHP'nin çırpınışları, faşist suçluların düze çıkmalarına yetmeyecektir. MHP ve tüm gizli açık cinayet örgütleri işçi ve emekçi kitlelerin hiçbir zaman peşini bırakmayacakları, dört elle sarıldıkları demokrasi mücadelesinin doğal bir sonucu olarak elbette kapatılacaktır. Gerici-faşist güçlerin bu kaçınılmaz gerçeğe gözlerini kapamaları da onları kurtaramayacaktır.

Faşist hareketin dağıtılması için verilen ve bugün ülkemizde en geniş kitleleri kapsayan mücadelenin önemli bir unsuru olan CHP ve CHP ağırlıklı hükümetin bugüne dek sürdürdüğü politika ise, tam bir tutarsızlık örneği olmuştur. Seçimlerden kazançlı çıkmanın dolambaçlı hesapları yapılırken, faşist odağın demokratik yaşamın karşısındaki en önemli tehdit edici unsur olduğunedense görmezlikten gelinmektedir. CHP tehlikeli bir politik tutum içindedir ve kendi çıkarlarıiçin de yalnızca seçim hesapları değil, daha uzun erimli hesaplar yapmak zorundadır. Bu ise, demokrasinin teminatı olan kitlelerin gücüne dayanmakla mümkündür; kitlelere sırt çevirmek, onlarla saptırıcı polemiklerde bulunmakla, asla!...

FAŞİST SUÇLULAR CEZALANDIRILMALIDIR!

Geçen haftanın bir gelişmesi ise, demokratik güçler açısından kaygı verici oldu. Binasında bomba imal ettiren ve bu yolla da işlenen cinayetin ortağı olan MİSK yöneticileri ile, Politika Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün katil sanığı olarak gözaltına alınan ve daha önce de birçok terör olayına adı karışan MHP İstanbul Gençlik Kolları Başkanı Kazım Ayaydın'ın salıverilmeleri, faşist suçluların yargı organları tarafından cezalandırılmaları konusunda ciddi kuşkular yaratmıştır. Bilinmelidir ki, bu kararla sokakta dolaşan katillerin arasına yenileri eklenmiştir.

İlerici-demokratik güçler kısmi seçimlerde, faşist çetelere ve onların yasal görünümlü örgütlerine göz açtırmayacaklar, terörün yükseltilmesinin önüne geçeceklerdir. Bu, Ecevit Hükümetinin karşısına önemli bir görev koymaktadır: Bu görev, süresi 26 Ağustos'da bitecek olan sıkıyönetim uygulamasına son vermektir. CHP, kitlelerin özlemlerine ters düşmemek istiyorsa, demokratik kuruluşların, ilerici yayın organlarının, grevlerin, direnişlerin baskı altına alındığı sıkıyönetim ortamını, seçimlerin "güvenliği" ggerekçesine dayanarak sürdürmemek zorundadır.

Ne faşist cinayet odaklarının diledikleri gibi çalışmalarına, ne faşist hareketle uzlaşan tutumlara, ne "yasal" baskı uygulamalarının kitlelerin demokratik haklarını gaspetmelerine izin verilmeyecektir. İlerici-demokratik güçler, işçi sınıfının politik hareketi, izin vermemek için gene görev başında!..

gündemin başında

Bir işgalin gösterdiği

YÜRÜYÜŞ'ün bu sayısında Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı'ndaki faşist işgale ilişkin bir yazı yeralıyor.

Yazı okunduğunda görülecektir ki, MC döneminde başlayan işgal, Cumhuriyet Halk Partisi'nin iktidarda olduğu günümüzde de bütün hızıyla sürmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında da Müsteşarlık olanakları pervasızca ilerici-demokrat güçlerin karşısına çıkarılmakta, kadrolar MHP yandaşları arasında paylaştırılmakta, kurumda keyfi bir idare sürdürülmektedir.

Bütün bu olup bitenlerden CHP ağırlıklı haberi yoksa, bu yalnızca bir başka gafletin işareti olarak değerlendirilebilir. Cumhuriyet Halk Partisi bunca zamandır iktidardadır. Ne var ki, bunca zamandır da Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı'nda sürdürülen işgal görmezlikten gelinmiş ya da uzlaşmacı hesaplar nedeniyle bir iki göstermelik girişimle yetinilmiştir.

İktidarda olan Cumhuriyet Halk Partisi'nin elinde bu işgalı kaldıracak, keyfi nakların bulunmadığından hiç kimse söz edemez. Yasal olanaklar vardır ama, CHP'nin iktidarda olduğu yirmi ay boyunca elde edilen

Kitleler "oy deposu" olarak görülür, kitlesel mücadeleye sırt çevrilir, anti-faşist istemlere gözler kapanırsa, elde olan yasal olanakların kullanılmamasının da şaşılacak hiç bir tarafı yoktur. Bu durumda artık yapılacak tek bir şey kalmaktadır: seçim zamanları geldiğinde kitleleri elde "yasal olanaklar olmadığına" inandırmaya çalışmak.

Kitlelerin, MHP'nin kapatılması, faşist odakların dağıtılması istemi karşısında da Ecevit başvuracak başkaca bir "çare" bulamamaktadır. MHP'nin kapatılması için elinde olanaklar olmadığını söylemekte, gerçekleri tersine çevirerek kitlelerin karşısına çıkabilmektedir.

Sıkıyönetim uygulamasına da bu "gerekçe" ile başvurulmamış mıdır? Elde olan yasal olanakların kısıtlı olduğu ileri sürülmüş, sıkıyönetime başvurmaktan "medet" umulmuştur. "Şimdi elimizde daha fazla olanak var, bekleyin bir şeyler yapabileceğiz"; kitlelerin kulağına bu fısıldanmıştır.

Ama sıkıyönetim uygulaması sürdüğü müddetçe de ilerici, demokrat dernekler kapatılmış, demokratik güçlerin karşısına olmadık engellemeler çıkarılmış, ilerici yayınlar yasaklanmıştır. Ya da Türkiye İşçi Partisi Kartal İlçe lokali örneğinde görüldüğü gibi, hiç bir yasal dayanağı olmadan siyasi parti lokalleri aranabilmiş, seçim çalışmaları engellenebilmiştir. Öte yandan, YÜRÜYÜŞ'ün bu sayısında küçük bir örneğin de gösterdiği gibi, ilerici, devrimci gençlere düzenlenen saldırılara methiyeler düzen faşist yayın organları, kışkırtıcılıklarını serbestçe sürdürebilmişlerdir.

Önümüzdeki günlerde sıkıyönetimin uzatılması için Meclisler toplantıya çağrılmıştır. Cumhuriyet Halk Partisi sıkıyönetim uygulamalarını sürdürmenin gerekçelerini bulmayı bir kenara bırakıp, iktidar olmanın verdiği olanakları terörün barınağı faşist harekete karşı kullanmalıdır.

Sıkıyönetim kaldırılmalı, seçimlere sıkıyönetimsiz girilmesi sağlanmalıdır.

• neşet kocabıyıkoğlu

Beytepe'de öğrenimi kim engeller?

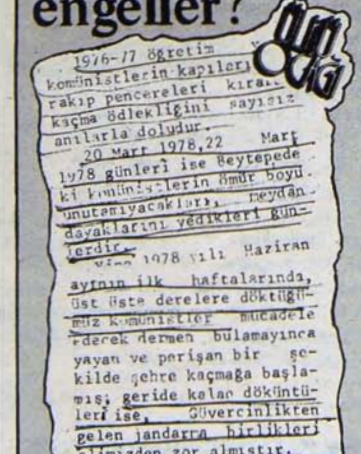
1976-77 öğretim
komünistlerin kapıleri
rakıp pencereleri kıra...
kaçma ödeklliğini sayısız
anılarla doludur.
20 Mart 1978,22 Mart
1978 günleri ise Beytepede
ki komünistlerin ömür boyu
unutamayacakları, meydan
dayaklarını yedikleri gün-
lerdir.
Yine 1978 yılı Haziran
ayının ilk haftalarında,
üst üste derelere döktüğü-
müz komünistler mücadele
edecek dermen bulamayınca
yayan ve perişan bir şe-
kilde şehre kaçmağa başla-
mış; geride kalan döküntü-
leri ise, Güvercinlikten
gelen jandarma birlikleri
elimizden zor almıştır.

Ülkü Ocağı adlı onbeş günlük faşist kağıt tüketimi daha yeni çıkmasına karşın, faşist çetelere "moral" aşılamayı amaçlayan, "iddialı" bir gazete oldu. Gazetenin 3. sayısı gene "ülkücüler"in nasıl her yerde saldırılarla karşılaştıkları, nasıl mağdur durumda oldukları hakkında bir dolu safsatayla dolu. Ancak, gazetede yazılan yazılardan birinde de suçüstü yakalanıyor faşist terör şebekeleri.

"Beytepe'de küfür yerle bir edildi, edilecek hep!" *başlıklı yazıda, Hacettepe-Beytepe'de faşist saldırganların yaptıkları marifetler anlatılıyor. Büyük bir açıksözlülükle şöyleci itiraflar yapılıyor:* **"20 Mart 1978, 22 Mart 1978 günleri ise Beytepe'deki komünistlerin ömür boyu unutamayacakları, meydan dayaklarını yedikleri günlerdir. Yine 1978 yılı Haziran ayının ilk haftalarında, üst üste derelere döktüğümüz komünistler mücadele edecek derman bulamayınca yayan ve perişan bir şekilde şehre kaçmağa başlamış, geride kalan döküntüleri ise, Güvercinlik'ten gelen jandarma birlikleri elimizden zor almıştır..."**

Bu sözlerde acaba saldırgan odağın nerde olduğunu gösteren tek bir ipucu olsun yok mudur? Herhalde olmadığını söylemek olanaksız. O halde Ülkü Ocağı adındaki kağıt tüketiminden kışkırtıcılığın ve terörün hesabını sormayı akıl eden bir ilgili çıkmış mıdır?

Sıkıyönetim komutanlıkları, birçok ilerici yayını yasaklar, toplatırken, "şanlı Beytepe Cihadı" için cinayet çağrıları yapan bu gazete hakkında bir işlem yapmayı bugüne dek akıllarına getirmişler midir?

Kabadayı'lık mı, suçüstü telaşı mı?

İbrahim Çiftçi, Duran Demirkan: Bahçelievler katliamını düzenleyen faşist katiller sürüsünün iki mensubu.

Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcılarından Doğan Öz'ün katili, faşist İbrahim Çiftçi, Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi tarafından Türk Ceza Yasası'nın 149/2 maddesi gereğince ölüm cezasına çarptırıldı.

Sıkıyönetim Mahkemesi ayrıca, *"Sanık İbrahim Çiftçi'yi ve dolayısıyla suç ortakları ile oluşturdukları gizli suç örgütünün, gerekçede belirtilen şekillerde, Anayasa dışı hedefe yönelmeleri için eğitilme, silahlanma ve eyleme geçmek üzere azmettirme, tahrik ve teşvik ettirme, koruma ve kollama konusunda etkinlikleri bulunduğu hususundaki kasıtlar"* nedeniyle, MHP Konya Milletvekili İhsan Kabadayı, MHP Genel Sekreter Yardımcıları Yaşar Okuyan ve Nevzat Kösoğlu ile bunların bağlı oldukları kuruluş mensupları hakkında soruşturma açılması için Sıkıyönetim Komutanlığı ve Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'na suç duyurusunda bulunulmasına da karar verdi.

İhsan Kabadayı, Yaşar Okuyan ve Nevzat Kösoğlu, yargılanmaları ve cezalandırılmaları gereken MHP yöneticilerinden yalnızca üçüdür... Onların ve diğer suçluların yakalarını ilerici, demokratik güçlerin elinden kurtarmaları mümkün olmayacaktır.

Sıkıyönetim Mahkemesi'nin suç duyurusu yaptığı üç MHP yöneticisi, kararın hemen ertesinde yaptıkları bir açıklamayla, bir başka suç daha işlediler. "Saygılı" olduklarını dillerinden düşürmedikleri yargı organlarının kendi aleyhlerine işlemesi üzerine, mahkeme kararına müdahaleci bir tavır alan MHP'liler, mahkeme başkanı Hamdi Sevinç'in *"CHP'den milletvekili olmaya hazırlandığını"* iddia ettikten sonra, kararın MHP için *"beraat kararı"* olduğunu öne sürdüler. MHP'li üç yöneticinin bu "kabadayılığı"nın sonucunun kendileri için beraat kararı mı olacağı, yoksa katillere *"kumanda etme"* suçundan haklarında 149/2 maddeden dava mı açılacağı, önümüzdeki günlerin önemli bir sorunu olarak gündemdeki yerini koruyacaktır.

Öte yandan, Doğan Öz'ün katiline ilişkin olarak verilen kararın açıklanmasından sonra bir açıklama yapan Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Can Açıkgöz, İbrahim Çiftçi hakkında verilen kararın, MHP'yi cinayet şebekelerinin bağlı oldukları politik odak olarak açığa çıkarttığını belirtti. Can Açıkgöz şunları söyledi: *"Yurtsever Savcı Doğan Öz'ü pusu kurarak öldüren faşist katillerin yargılanması sona ermiş ve katiller mahkum edilmişlerdir. Bu olumlu bir gelişmedir.*

"Ama asıl önemlisi, faşist katiller hakkında verilen karar metninde yer alanlardır. Karar metninde faşist katillere yardım eden, onları kollayan, onları bu cinayetler için yetiştiren ve eyleme sokanlar isim isim açıklanmaktadır. Bunlar MHP yöneticisidirler. Faşist katiller hakkında verilen karar, cinayet şebekelerinin bağlı oldukları politik odağı açıkça ortaya koymaktadır, bu MHP'dir.

"Yurtsever Savcı Doğan Öz'ü pusu kurarak öldüren İbrahim Çiftçi, ayrıca Bahçelievler'de hunharca öldürülen 7 Parti üyemizin de katilleri arasında bulunmaktadır. Bu cinayetin de hangi politik odaklar tarafından planlandığı ortaya çıkmıştır.

"Bu gerçekler karşısında faşist cinayet şebekelerinin ardındaki MHP, UGD gibi faşist odaklar mutlaka dağıtılmalıdır. Yapılacak iş budur. Bu faşist odaklar dağıtılmalı ve bu odakların arkasındaki emperyalizmin ve tekelci büyük sermayenin peşine düşülmelidir."

Kabadayı, Okuyan ve Kösoğlu'ndan derhal hesap sorulmalıdır!

Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün katilini yargılayan Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi, MHP Konya Milletvekili İhsan Kabadayı, MHP Genel Sekreter yardımcıları Yaşar Okuyan ve Nevzat Kösoğlu hakkında, idama mahkum edilen faşist İbrahim Çiftçi'yi suça "azmettirme", "tahrik ve teşvik etme", "koruma ve kollama" konusunda etkinlikleri bulunduğu gerekçesiyle soruşturma açılması için ilgili yerlere suç duyurusundu bulunulmasına karar verdi.

Ceza yasasının 64. maddesinin ikinci bendinde şöyle denilmektedir: *"Başkalarını cürüm ve kabahat işlemeye azmettirenlere dahi aynı ceza hükmolunur."*

Bir başka deyişle yasanın "azmettirme" biçimlerini sayıp belirtmesinin bir sonucu olarak, her ne surette olursa olsun, bir kimse herhangi bir suçu işlemeye azmettirildiği takdirde, suçu azmettiren de asli fail gibi cezalandırılacaktır.

Ceza yasası, asli failin doğa güçlerini veya teknik aletleri bilinçsiz olarak harekete geçirip sonuca varmasına karşın, ikincisinin, yani azmettirenin, özgür, bilinçli ve kasıtlı olarak bir başkasını aynı sonucun elde edilmesinde kullanmasından ötürü cezai sorumluluklarını eşit kabul etmektedir. Örneğin asli fail idam ile cezalandırılmış ise azmettiren için de idam cezasının hükmedilmesi gerekmektedir.

Yani, Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından belirlenenlerin kesinlik kazanması durumunda, Kabadayı, Okuyan ve Kösoğlu için idam cezasının hükmedilmesi sonucu doğabilecektir.

Haklarında soruşturma açılması istenen MHP yöneticilerinden Kabadayı ve Kösoğlu milletvekilidir ve dokunulmazlıkları vardır. Bu yüzden de, yargıçları "Kabadayı"ca suçlama "görevi" bu kez MHP'nin Goebbels'i Okuyan'a değil de, MHP Konya Milletvekili İhsan Kabadayı'ya verilmiştir.

Ne var ki, Anayasa "dokunulmazlık" kurumunu, parlamenterlerin, yasama görevlerini yerine getirirken, Meclis'teki çalışmaları nedeniyle konuşma, açıklama ve oylarından sorumlu olmamaları ve görevlerini kesintisiz yapabilmeleri için öngörmektedir. Anayasa'nın 79. maddesi dokunulmazlık kurumunu şöylece düzenlemektedir:

"Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Meclis'te ileri sürdükleri düşüncelerden ve bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar.

Seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir Meclis üyesi, kendi Meclisinin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz, yargılanamaz. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali bu hükmün dışındadır; ancak, bu halde, yetkili makam, durumu hemen ve doğrudan doğruya üyenin Meclisi'ne bildirmek zorundadır."

O halde, Anayasa'nın öngördüğü gibi, kurumun kabul edilme amacı hiçbir biçimde, parlamenterleri görevleri ile ilgili olmayan eylemlerinden ötürü suçsuz kılmak değildir. Çünkü parlamenterlerin yasama görevlerinden doğan hakları, açıktır ki, ancak Anayasa'nın ve onun kurumlarının bekçiliğini yaptıkları sürece geçerli olacaktır. Ve açıktır ki, suç olduğundan kuşku duyulmayacak bir eylemin failini korumak parlamenterlere tanınmış olan ayrıcalıktan yararlanmayı içeremez.

Nitekim madde metninde belirtildiği gibi, ağır cezayı gerektirecek suçüstü hallerinde parlamenter hakkında dahi tutuklama kararı verilebilecek, fakat en kısa zamanda durum Meclis'ine bildirilecektir.

Yasal bakımdan; ağır cezalık bir suç olmasının yanısıra, sıkıyönetimin siyasal bir nedenle ilan edildiği, Doğan Öz davasında uygulanan maddenin siyasal suçlarla ilgili niteliğinin açık olduğu gözönüne alındığında, bu durumu dokunulmazlık kurumunun kabul amacının çerçevesinde görmenin olanaksız olduğu ortaya çıkmaktadır.

İşte bu nedenden ötürüdür ki, MHP Konya Milletvekili Kabadayı'nın ve Niğde Milletvekili Kösoğlu'nun dokunulmazlıklarının kalkması için bekleme durumu bulunmamaktadır. Gerekli soruşturma hemen başlatılmalıdır. Bu gerçek bir yana, yargı organlarının almış olduğu karar, Millet Meclisi'nin en kısa zamanda toplanmasını ve dokunulmazlığın kaldırılmasını görüşmesini gerektirecek kadar ciddi bir durum olduğunu kanıtlamaktadır.

Kaldı ki Okuyan'ın dokunulmazlığı da yoktur ve hakkında gereken kovuşturmanın en kısa zamanda yapılmaması için hiçbir neden de bulunmamaktadır.

Faşist terör odağı kanlı eldivenleriyle ortada durmaktadır.

Filistin halkıyla elele

Bir süre önce Türkiye'ye gelerek hükümet yetkilileriyle görüşmeler yapan Ebu Firas başkanlığındaki FKÖ heyeti geçen hafta içinde temaslarını tamamladı. Daha sonra yapılan açıklamada, Türkiye hükümeti ile Filistin Kurtuluş Örgütü arasında, FKÖ'nün daha önce Ankara'da açması kararlaştırılan Büro'nun statüsü üzerinde anlaşmaya varıldığı bildirildi. Varılan anlaşmada, Filistin Kurtuluş Örgütü tarafından Ankara'da açılacak olan Büro'nun, bir büyükelçiliğin sahip olduğu diplomatik ayrıcalıklara sahip olacağı bildiriliyordu.

Filistin Kurtuluş Örgütü, İsrail siyonistlerinin işgal altında tuttukları Filistin topraklarını emperyalist-siyonist işgalden kurtarmak ve Filistin halkının kendi devletini kurmasını sağlamak için uzun süredir savaşıyor. Önceleri emperyalist sistemin burjuva basın-yayın organları tarafından sıradan bir terör örgütü gibi gösterilmeye çalışılan Filistin Kurtuluş Örgütü, emperyalizmin ve siyonizmin tüm saldırılarına karşı Filistin halkının bağımsızlık savaşını çok yönlü olarak ve kahramanca yürüttü. Dünya sosyalist sistemine bağlı ülkelerle, birçok bağlantısız ülkenin ve bütün dünya ilerici kamuoyunun desteğinin, FKÖ'nün bugün kendini dünya çapında tanıtmasında ve saygın bir yer sağlamasında büyük bir payı vardı.

Misyonları emperyalizmin bölgedeki çıkarlarını savunmak olan Türkiye'deki gerici çevreler, Filistin halkının emperyalizme ve siyonizme karşı kurtuluş savaşını Türkiye halkına yanlış yansıtmak ve Türkiye halkının Filistin'in haklı davasını desteklemesini engellemek için ellerinden geleni yaptılar. Türkiye'deki burjuva basın organları bir yandan, İsrail-Arap savaşlarının gerçek nedenlerini gizlemek için çaba gösterirken, diğer yandan da İsrail'li saldırganlarla diplomatik ilişki kuran gerici hükümetler, siyonizmin saldırıları için en azından "manevi" bir destek sağlıyorlardı. Ancak Türkiye'deki antiemperyalist-ilerici güçlerin Filistin halkının yanında aldıkları tavır kısa sürede geniş kesimlerde yankılandı ve Filistin halkının Kurtuluş Savaşı Türkiye halkından saklanamaz oldu. Bunun sonucunda emperyalizmin güdümündeki gerici hükümetler göreli bir tutum değişikliği yapmak zorunda kaldılar. Böylelikle ilk kez MC iktidarları döneminde FKÖ'nün Türkiye'de bir temsilcilik açması konusu gündeme geldi.

MC hükümeti bir yandan FKÖ'nün Türkiye'de büro açmasını kabul etmiş görünürken, diğeryandan emperyalizmin örgütlediği ve maşalığını Mısır devlet başkanı Hain Sedat'ın yaptığı "ikili barış"tan yana tavır alıyordu. Hain Sedat'ın İsrail'e yaptığı "tarihi" ziyaretin hemen ertesinde MC hükümetinin Dışişleri Bakanı Cağlayangil Mısır'ı ziyaret ediyor ve Sedat'ı "yalnızlık duygusu"ndan kurtarmaya çabalıyordu.

CHP ağırlıklı hükümet döneminde de Büro sorunu Dışişleri Bakanı Ökçün ile FKÖ temsilcilerinin "karşılaştıkları" İslam Konferanslarındaki görüşmelerinden öteye geçemedi. Ancak Ankara'da Mısır Büyükelçiliği'nde meydana gelen "baskın" olayında Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Türkiye'ye karşı takındığı tavır, bu konudaki gelişmeleri hızlandırdı ve FKÖ temsilciliği konusu bugünkü aşamasına ulaştı.

Türkiye ile FKÖ arasındaki ilişkilerin bugün ulaştığı durum, hem Filistin halkı açısından, hem de Türkiye halkı açısından ileri bir adım olarak kabul edilmelidir. Her zaman gerici hükümetlerin ve burjuva basınının tüm saptırmalarına karşın Filistin halkıyla dayanışma içinde olan Türkiye halkı bu dayanışmasını bundan böyle de sürdürecektir.

Boran: Sosyalizm gelişip yeni aşamalara ulaşarak, komünizme dönüşerek, tarihsel işlevini yapacak

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, İstanbul'da 4 - 5 Ağustos günlerinde yapılan TİP Bölge Temsilcileri Toplantısı'nın açış konuşmasında, Türkiye'nin içinde bulunulanı politik koşulların ayrıntılı bir değerlendirmesini yaparak, durmak bilmeyen enflasyonun geniş kitleleri saran bir afet haline geldiğini ve hükümetin fiyat artışlarının hızını azaltma, bir noktada durdurma vaadlerinin boşa çıktığını söyledi. Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Boran, bu duruma yol açanın hükümetin kendisi olduğunu sözlerine ekleyerek şunları belirtti:

"Fiyatların durmadan yükselişinin ikinci bir nedeni Türkiye sanayiinin dışa, emperyalist dünyaya bağımlı olarak kurulmuş ve geliştirilmiş olmasıdır. Bunun sorumlusu da batı emperyalizmiyle işbirliği ve ortaklık: içinde olan büyük burjuvazi ve onun politik iktidarlarıdır, gelmiş geçmiş hükümetlerdir. Türkiye sanayii makina donanımı, yedek parçaları, aramalı ve hammaddeler bakımından emperyalist dünyaya bağımlıdır ve dıştan alınan bu malların fiyatlarının yükselmesi hem bu mallarla üretilen ürünlerin fiyatını tırmandırmakta, hem de genel olarak iç fiyatları yükseltme yönünde etkilemektedir. Buna enflasyon ortamından yararlanarak sanayicive tüccarın kârlarını azamiye çıkarma hırs ve girişimieri de eklenince, fiyatların baş döndürücü yükselme tablosu ana çizgileriyle ortaya çıkmaktadır. Her türlü sermaye sahibi kazancına kazanç eklerken, sabit ve dar gelirli kitlelerin yaşam düzeyi düşmekte, bu kitleler daha da yoksullaşmaktadırlar."

Hükümetin izlediği politikayı belirlerken büyük sermaye çevrelerini karşısına almaktan çekinmesine karşın, halk kitlelerine ters düşmekten çekinmediğini söyleyen Boran sözlerini şöyle sürdürdü:

IMF'YE TESLİMİYETİN FATURASI

"CHP'nin iç ve dış büyük sermayeye teslimiyetçi politikası iktidara geldikten sonra ilk aylarda kendini belli etmiştir; ardı ardına zamlar gelmiş,okkalı bir devalüasyon yapılmış, Uluslararası Para Fonu (IMF) ile "niyet mektubu" 1978 yılının Nisan ayında imzalanmıştır. IMF'nin darda kalıp kendisine yardım için başvuran ülkelerden isteyip aldığı niyet mektupları IMF'ye teslimiyet belgelerinden başka bir şey değildir. CHP hükümeti için de böyle olmuştur, hem de katmerli bir biçimde. Geçen yılki niyet mektubu IMF'ye yetmemiş, bu yaz bir yenisi verilmiştir, daha büyük zamların, daha büyük bir devalüasyonun refakatinde. Sorunlarımızın, Türkiye'nin kendi kaynaklarına dayanarak çözüleceğini, yapılan işlerin IMF istediği için değil, hükümet öyle uygun gördüğü için yapıldığını tekrarlayan başbakan sonunda dünyada "IMF gerçeğini" görmek gerektiğini söylemek noktasına geldi, dayandı

"Bu yakınlarda verilmiş olan ikinci niyet mektubu "IMF gerçeğini" apaçık ortaya koyuyor. Mektubun göze çarpan bir özelliği bütünüyle tüketimi kısma eksenine oturtulmuş olmasıdır. Bu amaçla kamu harcamaları sınırlandırıldığı, kontrol altına alındığı gibi, ücretlerin ve tarımsal ürün fiyatlarını kontrol altına alınması da öngörülüyor. KİT'lerin açıklarının hazineden kapatılmasına dünya petrol fiyatlarının yükselişinin özel fondan karşılanmasına son vermek için bunlara ilişkin olarak ilerde yapılacak zamların da tüketimi kısıcı etki yapacağı kuşkusuzdur.

"Ücret artışlarının fiyat artışlarını karşılamakla sınırlı kalacağı açıkça belirtiliyor. Bu, gerçek ücretlerin dondurulmasından başka bir anlama gelmez. Bu da işçilerin yaşam düzeylerinin ve koşullarının iyileşmesini önlemek demektir. Zaten 1970'li yıllarda gerçek ücret ortalamalarının iki yıl hariç hep düştüğü hatırlanırsa, aynı eğilimin daha da belirginleşerek süreceği kolayca söylenebilir. Niyet mektubunda öngörüldüğü üzere tarım ürünleri fiyatlarınında dünya fiyatlarının dikkate alınması ise tarımda maliyetler düşürülmedikçe üreticinin aleyhine sonuç verecektir. Maliyetleri düşürücü önlemler alınmasından ise niyet mektubu hiç söz etmiyor. Son açıklanan kimi tarım ürünlerine ilişkin taban fiyatları hayli yüksek gibi görünmekle beraber halen piyasada ödenen fiyatlardan düşük olduğu anlaşılmaktadır. Eğer durum böyle ise o zaman üretici ürünlerini kamu kuruluşları yerine tüccara satacaktır. Bu da devletin destekleme alışları yapmasına karşı olan IMF'nin politikasına uygun düşecektir. İkinci mektupta yeni vergi kanununun Meclisten geçirilmesine çalışılacağı söyleniyor, ama içeriği, vergi yükünün sınıflara dağılımı hangi sınıflar üzerinde ağır basacağı konusunda hiçbir işaret verilmiyor. Vergi konusunda IMF'nin amacı mecburi tasarrufu artırıp tüketimi düşürmek olduğuna göre, niyet mektubunda vergi konusundan söz edilişi herhalde vergi adaleti kaygısından kaynaklanmıyor.

'Bu kısa değerlendirmeden de anlaşılıyor ki, niyet mektubunda dile getirilen ekonomi politikası, genişleyen, büyüyen değil, daralan bir ekonomiyi öngörmektedir. Bu daralan ekonominin çilesini de tüm kapitalist ülkelerde, özellikle de bağımlı geri kapitalist ülkelerde olduğu gibi bizde de kent ve köylerin işçi-emekçi kitleleri çekecektir.

MHP GIRTLAĞINA KADAR TERÖRÜN İÇİNDEDİR

Boran, niyet mektubunda öngörülenlerin yerine getirilmesinin işçi ve emekçi kitlelerin daha da yoksullaşmasıyla sonuçlanacağını söyleyerek, ilerici-demokratik güçlerin iş ve eylem birliğinin sağlanmasının ivedi bir görev olduğunu belirttikten sonra, ekonomi alanında iyi sınav vermeyen CHP iktidarının asayişi sağlama konusunda da başarılı olmadığını söyledi. Başbakanın suçun kaynağını bulup yakalattırmak yoluna gitmediğini belirten Boran sözlerini şöyle sürdürdü:

"Terörizmin asıl failleri olarak MHP'liler giderek daha da ön plana çıkıyor. Deniliyor ki seçimlerde oyların AP'de toplanmasına yol açmamak için CHP, MHP'nin üstüne gidilmesinden, kapatılmasından yana olmaz.' Böyle bir hesap olabilir. Bu da bir etki yapabilir. Ama MHP'nin üstüne gidilmemesini sadece seçimlerde oy hesabına bağlamak olay ve durumlara biraz yüzeysel açıdan bakmak olur. Terörizmin eriştiği boyutlar MHP'nin kendi boyutlarını aşar büyüklüktedir. MHP gırtlağına kadar terörizmin içindedir ama kendinden büyük, gizli güç ve merkezlerle mutlaka ilişki ve

Sargın: "TİP eşitliğe, kardeşliğe, özgürlüğe dayanan bir düzen için mücadele ediyor"

Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın Doğu illerini kapsayan gezisini sürdürüyor. Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın'ın gezisi Diyarbakır, Mardin, Van, Hakkari, Muş, Bitlis, Sürt, Ağrı ve Kars illerini kapsıyor.

Van'da yapılan Bölge Temsilcileri Toplantısı'nı açarken yaptığı konuşmada Nihat Sargın özetle şunları söyledi:

"Türkiye'nin bütününde olan sorunlar Doğu ve Güneydoğu bölgesinde daha ağırdır. Çünkü bu bölgede işçiler ve köylüler üzerinde ırkçı, şoven milliyetçi baskı ve uygulamala asimilasyon politikaları, kışkırtma ve tertipler, kırımlar, devamlı yoğunlaştırılmaktadır.

Artık AP'sine, MHP'sine, MSP'sine kanmayalım, bunlara karşı mücadele edelim, direnelim. CHP'nin bunlarla uzlaşan politikasına ve politikacılarına geçit vermeyelim. Emperyalistlerle, büyük sermaye ve zalim toprak ağalarıyla birlik olan bizden değildir. Irkçı, şoven milliyetçi baskıları ve asimilasyon politikasını uygulayanlar bizden değildir.

Türkiye İşçi Partisi, ırkçı, şoven milliyetçi baskı ve uygulamalara, asimilasyon politikalarına karşı mücadele ediyor. Ülkenin bütününde birleşmiş egemen sınıflara karşı, yine ülkenin bütününde, yaşayan işçilerin ve emekçilerin kurtuluşları; eşitliğe, kardeşliğe, özgürlüğe dayanan bir düzen için mücadele ediyor. Bu mücadeleyi güçlendirelim, zafere ulaştıralım."

Türkiye İşçi Partisi Bölge Temsilcileri Toplantıları başladı

Türkiye İşçi Partisi'nin sekiz ilde yapılması öngörülen Bölge Temsilcileri Toplantı'ları geçtiğimiz hafta içinde başladı. Bütün illeri kapsayacak olan Bölge Temsilcileri Toplantı'larının ilk altısı İstanbul, Balıkesir, Antalya, Hatay, Samsun ve Van'da tamamlandı. Dergimizin yayına hazırlandığı sırada, henüz yapılmamış olan Rize ve Kars'taki Bölge Temsilcileri Toplantı'larının 11-12 Ağustos günleri yapılmasıyla, toplantılar tamamlanmış olacak.

İki gün süren Bölge Temsilcileri Toplantıları Türkiye İşçi Partisi Genel Merkez Temsilcilerinin yurt ve dünyadaki gelişmeler ve 14 Ekim Seçimleri üzerine Parti görüşlerini açıklayan konuşmaları ile açıldı. Davetlilere açık olan bu bölümden sonra toplantılar, doğal temsilciler olan İl Yönetim Kurulu'nun tüm üyeleri ve ilçe başkan ve sekreterlerinin katılımıyla izleyicilere kapalı olarak sürdürüldü.

Seçimlere yönelik çalışmalarını altı ilde yapılan Bölge Temsilcileri Toplantılarının ardından yoğunlaştıran Türkiye İşçi Partisi, bütün seçim bölgelerinde yaygın bir bildiri dağıtımı kampanyası sürdürüyor. Genel yurt sorunlarına ve işçilerin, köylülerin ve Doğu Anadolu'nun özgün sorunlarına ilişkin olarak Türkiye İşçi Partisi Genel Merkezi tarafından hazırlanan bir milyonu aşkın bildirilerin dağıtımı 29 ilde birden başlatıldı.

"GÜNÜMÜZDE BİR DÜNYA KAPİTALİST SİSTEMİ, BİR DE DÜNYA SOSYALİST SİSTEMİ VAR. BİRİNCİSİ, GEÇEN YÜZYILLARDAN BUGÜNE KALMIŞ, TARİH TARAFINDAN ÖLÜME MAHKUM EDİLMİŞ, GELECEĞİ OLMAYAN BİR SİSTEM; İKİNCİSİ, BU YÜZYILIMIZDAN GELECEĞE UZANAN, GELİŞİP YENİ AŞAMALARA ULAŞARAK, KOMÜNİZME DÖNÜŞEREK, TARİHSEL İŞLEVİNİ YAPACAK OLAN SOSYALİZM. KURTULUŞ SOSYALİZMDE"

bağlantı içindedir. Tüm dünyada neo-faşizmin kımıldanışı, ayaklanışı vardır. MHP'nin Batı Avrupa'da örgütlendiği eylemlere giriştiği yabancı ve yerli basında sık sık yer alıyor. CIA'nın içimizde olduğu ise bu konuda en yetkili ağızlardan doğrulandı. 12 Mart döneminin kontr-gerilla öyküleri unutulmadı. Kısacası terörizm buzdağının büyük kitlesi suyun altında."

GELECEK SOSYALİZMİN

14 Ekim seçimlerine yaklaşıldığı şu günlerde, sıkıyönetimin kaldırılmasının gerektiğini belirten Boran, Türkiye'nin içinde bulunduğu zaman noktasındaki durumunun karanlık olduğunu ama, gelecekte karanlığa yer olmadığını belirterek şunları söyledi:

"Çözümsüz olan emperyalizme bağlanlı olan geri kapitalist düzendir, Türkiye değil. Kapitalizm ise Türkiye'nin yazgısı değildir. Kapitalizmin bir alternatifi - alternatifi - var: Sosyalizm. Ve sosyalizm yalnızca bir teori olmaktan çıkmış, ete kemiğe bürünmüş, aşamadan aşamaya gelişen canlı bir gerçekliktir. Çok kısa süren 1871 Paris Komünü deneyimini bir yana bırakırsak, sosyalizm ilk kez 1917 Büyük Ekim Devrimi ile kalıcı, nesnel gerçekliğe kavuştu. Bilinçli çabalarla kurulan, geliştirilen, yaşanan bir gerçeklik. Daha sonra başka ülkelerin değişik koşullarında da boy atıp serpilerek sosyalizm kalıcı, nesnel gerçekliğini tekrar tekrar kanıtladı, doğruladı. İlk yola çıkanlar bugün gelişmiş sosyalizm aşamasına eriştiler. Sosyalizm, sosyalist toplumların uluslararası işbölümü ve işbirliğine dayanan, gittikçe bütünleşen bir dünya sistemi oldu. Günümüzde bir dünya kapitalist sistemi, bir de dünya sosyalist sistemi var. Birincisi, geçen yüzyıllardan bugüne kalmış, tarih tarafından ölüme mahkum edilmiş, geleceği olmayan bir sistem; ikincisi, bu yüzyılımızdan geleceğe uzanan, gelişip yeni aşamalara ulaşarak, komünizme dönüşerek, tarihsel işlevini yapacak olan sosyalizm. Kurtuluş sosyalizmde."

Boran, işçi sınıfı ve müttefiki emekçi kitlelerin Türkiye İşçi Partisi'ni destekleyerek, onun mücadelesine katkıda bulunarak toplumu sosyalizme kavuşturacaklarını vurguladıktan sonra, burjuva partilerinin niteliklerinin bir değerlendirmesini yaptı ve güncel politik sorınlara ilişkin şu görüşlere yer vererek konuşmasını tamamladı:

"Ecevit ve partisi kendilerini oylarıyla iktidar olabilecek duruma getirmiş kitlelerden korkmaktadırlar. Emperyalizmin ve yerli büyük burjuvazinin baskılarına, kitlelere dayanarak karşı durabilecekken 'Aman provokasyon olmasın' söz ve gerekçesiyle kitleleri politik hareketsizliğe itmekte, emperyalizme ve işbirlikçisi büyük burjuvaziye güvence ve ödün verme yoluna gitmektedirler. Bu uzlaşmacı tutumla, faşist terörün üzerine yürüyememektedir; tersine, faşizmin tırmanışını kolaylaştırıcı bir durum yaratmaktadır. CHP yönetimi kendisiyle tutarlı olabilmek, önerdiği reform ve önlemleri gerçekleştirebilmek, faşist terörü yokedebilmek için ödün ve uzlaşma politikasından vazgeçmelidir.

"Politik mücadele verdiğimiz ve vereceğimiz karşı güçler burjuva partilerinden ibaret değil. Bir de solda ve "devrimci" olma iddiasında, görünümünde bulunanlar var. Bir yanda maocular, bir yanda bireysel teröristler. Maoculuk solda sapkın bir akım olmaktan çıkmış, doğrudan emperyalizmin ve büyük sermayenin safında yeralan bir ihanet hareketine dönüşmüştür. Türkiye'de de maocular faşistlere taş çıkartan bir antisovyetizm ve anti-komünizm sürdürmektedirler. Dünya devrimci hareketinin öncüsü Sovyetler Birliği ile dünya sosyalist sistemini yalanlarla kötüleyerek dünya işçi sınıfı hareketinin birliğini, enternasyonalizmi baltalamaya, Türkiye işçi sınıfının politik hareketini saptırmaya çalışmaktadırlar. Türkiye İşçi Partisi kesinlikle maoculuğun karşısındadır.

"Devrimcilik adına bireysel terör eylemlerine başvuranlar işçi sınıfının kitlesel devrimci hareketiyle kendilerinin işçi sınıfından kopuk küçük grupçu eylemlerini birbirine karıştırma, ikinciyi birincinin yerine koyma yanılgısı içindedirler. Sağa sola ateş saçan eylemleriyle işçi sınıfı hareketine yarar değil, zarar vermekte, faşizmin provokasyonlarına açık bir ortam yaratmaktadırlar. Türkiye İşçi Partisi doğru çizgide bir gençlik hareketi geliştirerek, gençler arasında tutunma eğilimi gösteren terörizme karşı tutarlı mücadele vermektedir."

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, İLERİCİ AYDINLAR, İLERİCİ GENÇLER!..

Türkiye İşçi Partisi 14 Ekim 1979'da seçim yapılacak 29 ilin tümünde birden seçimlere giriyor.
Seçim dönemleri, Partimizin bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde, sesini ülke çapında ve yoğun biçimde duyurabilme olanaklarını vermektedir.
Seçim çalışmalarının en etkin ve başarılı sonuca ulaşmasında Partililerin cesur, özverili çalışmalarının yanısıra, Partimize inanmış, gönül vermiş arkadaşlarımızın da katkıları büyük önem taşımaktadır.
Türkiye İşçi Partisi, Merkez Yönetim Kurulu'nun Parti'nin tüm üye ve aday üyelerinin aylık gelirlerinin belli bir yüzdesini Ağustos, Eylül ve Ekim ayı başlarında Parti merkezine bağış olarak göndermeleri konusundaki kararını, Parti Dostları'na da duyurmaktadır.
Gerçek ve tek kurtuluş yolu olan sosyalizmin ve sosyalist mücadelenin güçlendirilmesi, aynı zamanda faşizme karşı, emperyalizme karşı mücadelenin de kalıcı sonuca ulaşmasını sağlayacaktır.

Yurtseverler, antifaşistler, ilericiler, demokratlar, Tüm Sosyalistler!... Bağış Kampanyasına. Görev Başına!

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL MERKEZİ

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
Bağış Kampanyası, Hesap No: 60
Ziraat Bankası - Çemberlitaş Şubesi
İSTANBUL

NOT...

Pisi pisi

Kasaba ilkokullarında yapılan müsamere gecelerinde, gecenin yıldızı çoğunlukla, akıllı, bilgiç ve okuduğu şiiri bir çırpıda müzikleştiriveren sevimli kız çocuklarıdır. Çıkar sahneye:

"- Gel pisi pisi,
Var mı senin gibisi.
Gözlerine bakayım,
Mavi boncuk takayım!.."

Salon alkıştan yıkılır artık.

Arka sıralardaki gariban takımı, biraz da "Ah keşki, bizim bebeler de böyle olsa" burukluğunun tirbişonuyla açılan duygu dehlizlerinde, yarı hayranlık, yarı "işte geldik gidiyoruz" maksasıyla el çırparken, öndeki mülki erkân ve eşraf takımı, fazla da çocuksu olmama gayretinden taşan ölçülü alkış sesleriyle selamlarlar sahnedeki küçüğü. Kırık çizgili harflerle biçimlenen babacan tebessümler dirsek temasıyla ön sıralarda şöyle bir dolaşır... Kaymakam döner arkaya, sahnedeki yumurcağın babasını arar gözleriyle:

"- Çocuğunuzla övünebilirsiniz!..."

Eh, kaymakam böyle köpüklü lâf ettiğine göre yanıbaşındaki buğday tüccarına da bir şeyler söylemek düşer; o da saltprotokol gereği:

"- Maşallah, pek marifetli!" der ve bu ağır işi bitirir.

Oysa İstasyon Müdürü, yaşamının en güzel, en anlamlı gecesini yaşamaktadır... Evdeki mızırdak çocuk, gecenin yıldızıdır...

Öbür gün yaşam gene normale avdet eder. Ve tren rötarlarıyla, lokomotif ıslıkları ve piston homurtularıyla geçen yaşamın bilmem kaçıncı istasyonunda bir dönüp bakılır ki, "Gel pisi pisi, var mı senin gibisi" müsameresinin anısı, eski bir fincanın dibine çökelip kalan küllenmiş kahve telvesine karışıp gitmiştir...

O gecenin müsameresine takılıp kalanlar ve yaşamın beklentilerini hep o müsamere gecesinin kancasına takanlar için ne yakıcı, ne buruk bir duygudur değil mi?

Hayatın ve istasyonların, önlerinden geçen tren sayısı ve hızıyla, temelden bacaya değişeceği gerçeğini ve yasasını içine sindiremeyenler, sindirmek istemeyenler için güzel, hoş ama hazin bir anıdır değil mi? Eski çamların bardak olması...

Emperyalist-kapitalist sistemin oyunlaştırdığı soğuk savaş sahnelerinin küflü demir perdeleri de bir anlamda böyle müsamere gecelerine duyulan özlem, burukluk ve çaresizliklerle dolu değil midir?

Hele hele emperyalist-kapitalist sistemin kasabalığını yapan geri, çarpık yapılarda bu müsamere, hazin olduğu kadar bir güldürü de olup çıkmaz mı?

Ama başkaca da çare var mıdır?

Bakın, yerli-yabancı şirketler topluluğu kaportası altında iş gören Ilıcak ailesinin iki yıldır "zarar" gösterip vergi vermeyen "Tercüman"larında, sağ alt köşede 7 Ağustos günü söylenen şiire:

"- Kapitalist ülkelerde refah yaygınlaşır, zenginlik artarken, sosyalist ülkeler, bu gelişmelere yabancı kalmıştır. Bir milletin iki ayrı sistemle yönetilmesinin farklı neticelerini Almanya misali en güzel şekilde ortaya koymaktadır. Birinde fert başına düşen milli gelir 4220 dolar, diğerinde 7380 dolar. 'Süper güç' Rusya ise fert başına düşen gayrisafi milli hasılada, kapitalist ülkelerin çok gerisinde ancak 25. sırada yer almaktadır."

Bu satırların yazarı Bayan Nazlı Ilıcak, yalancı olmasına karşın ne kadar "sevimli" değil mi?

Ama aslında bu müsamerenin yıldızı değil, bu ihalenin bizatihi kendisi eskidir, bayattır, içi geçmiştir...

İsterseniz, bu müsamere tiradının yazıldığı aynı gün Federal Alman DPA Ajansının geçtiği şu haberi okuyalım:

FEDERAL ALMANYA'DA İŞSİZLİK ARTIYOR

Nurenberg, 7(DPA)- Federal Almanya'da işsizlik artıyor. Federal Almanya'daki işsizlerin sayısında artış gözlenmiştir. Federal Almanya'da işsiz sayısı, beş aydan bu yana ilk kez artmaktadır.

Federal Alman istatistik bürosundan yapılan açıklamaya göre, Temmuz ayında işsizler ordusuna 40 bin 500 kişi daha katılmıştır. Böylece, toplam işsizlerin sayısı 803 bin 700'e yükselmiştir.

Federal Almanya'da işsizlerin toplam çalışabilir nüfusa oranı yüzde 3.5 düzeyinde bulunmaktadır. Bu oran, bir önceki ay yüzde 3.3 idi..."

Ne yapalım ki, aynı günlü ve hem de Federal Alman kaynaklı bir haber.

Yok, "kapitalist ülkelerde refah yaygınlaşır"mış!...

Yok, "komünizmle faşizm aynı sonuçlara varır"mış!..

Yok efendim, "Faşizmde, Marksizmin tersine önemli olan toplum ve devlet"miş!

Nazlı Ilıcak gibi sevimli müsamere yıldızlarının altından kalkacakları çapta yalan ve dolanlar mıdır bunlar?

Bu ideoloji, bunca yükün altından kalkmak için CIA atölyelerinde "Marksistler" yetiştiriyor da salıyor artık ortalığa. Maocu bezirganlar, bireysel terörizmi Marksizme yamamağa çalışan sahtekârlar yetiştiriyor da dökülüyor ortalığa. Gıcır-gıcır ve süper "Marksist"leriyle, kapitalizmi övme hırtlanpalığına düşmeden bilimsel sosyalizmi revizyonize etmeye çabalayan üç kağıtçılarıyla saldırıyor artık emperyalizm.

Geriye ne kalıyor biliyor musunuz? 30 Temmuz - 5 Ağustos tarihli 437 sayılı "Yankı" dergisindeki ciddiyet!..

"Kremlin'in Gölgesinde Seks" başlıklı yazıda Sovyet yurttaşlarının cinsel yaşamından söz edilirken bakın ne deniyor:

"- Sovyet yurttaşlarının cinsel yaşamlarından söz edildiğinde onların cinsel yokluklarından yola çıkmak gerekiyor..."

İşte bu son derece önemli ve ilginçtir! Emperyalist-kapitalist sistemin ideolojik saldırı arayışları, denemiş, sınamış, yanılmış bu sonuca varmıştır!..

Yazık değil midir bunca lâf kalabalığına; Sovyetler Birliği "cinsel yokluk" içinde eriyip gidiyor işte!...

Şirketler topluluğu gelinine neyi kanıtlatmaya çalışıyorsunuz siz beyler?...

FERHAT GÜN

DARALAN IMF PRANGASI

YUSUF DOĞAN

Türkiye kapitalizminin gelişiminde, Uluslararası Para Fonu'nun damgası ve ağırlığı, sanılandan çok daha fazla olmuştur. 1961-1971 yılları arasında, Türkiye'nin ekonomisi, beş yıllık kalkınma planlarından çok, Para Fonu'nun "stand-by" düzenlemelerine göre yönlendirilmiştir.

1961-1971 yıllarına ilişkin çarpıcı bilgilerin, Türkiye ile Uluslararası Para Fonu arasındaki 10 adet "stand by" düzenlemesinde saklı tutulduğunda kuşku yoktur. Bu düzenlemeler, Türkiye kapitalizminin gelişimine ışık tutacaktır...

1960 yılı, Türkiye'deki sınırsız kapitalist gelişmenin önemli bir durağıdır. Ekonomik ve toplumsal yapıda, üretim güçlerinin gelişme seviyesine uygun dönüşümler, bu tarihten sonra hızlanmıştır.

Hızlanan dönüşümler, 60'ların ikinci yarısında, Türkiye'nin ekonomik yapısıyla ilgili önemli bir aşamanın geride bırakılmasına olanak vermiştir. Sanayi, ekonominin en önemli kesimi haline gelmiştir. Böylece, sanayiin sorunları ön plana çıkarken, gündeme, Türkiye kapitalizminin dış dünyaya açılması girmiştir...

Türkiye kapitalizminin dış dünyaya açılmasında, 1970 ve 1978-1979 yılları dönüm noktalarıdır.

Geçmiş yıllarda, kamuoyunun fazlaca ilgisini çekmeyen Türkiye-Para Fonu ilişkileri, AP hükümetlerinin 31 Temmuz 1970 günlü ünlü "Niyet Mektubu" ile noktalanmıştır. Süleyman Demirel'in Maliye Bakanı Mesut Erez, Türkiye kapitalizmini dış dünyaya açabilmek için, ekonomide bir dizi yapısal değişikliğin gerçekleştirileceğine söz vermiştir. Süleyman Demirel'in Maliye Bakanı, devrin Uluslararası Para Fonu Başkanı Schweitzer'e şöyle seslenmiştir:

"Şu andaki durumu ve gelecek dönemi yeniden gözden geçiren hükümetim, Türkiye ekonomisinin daha fazla genişleyebilmesi için gerekli sağlam temeli kurabilmek amacıyla bir dizi kuramsal ve yapısal politikaları saptama sonucuna varmıştır.

Gerekli kuramsal ve yapısal değişikliklerin istikrarlı bir ekonomik ortamda gerçekleşebileceğine inanıyoruz ve 1970 için hazırlayıp Para Fonu uzmanları ile ayrıntılı olarak karşılaştırdığımız bu program, bu türde bir ortamı sağlayabilecektir."

AP tarafından, 1970 yılında, ekonomide gerekli yapısal dönüşümleri gerçekleştirmek için Uluslararası Para Fonu'na şu taahhütlerde bulunulmuştur:

1. 31 Temmuz tarihinde, 10 Ağustos'da gerçekleştirilecek devalüasyon ve bir yıl sonra yürürlüğe konulacak yeni kambiyo politikaları için izin istenmiştir.

2. Ödemeler dengesi alanında kurumsal düzenlemeler yapılacağı belirtilmiştir.

3. Sanayileşme sorununu çözebilmek amacıyla, tarım ürünleri fiyat politikasının yeniden gözden geçirileceği sözü verilmiştir.

4. Tüketimde genişlemeyi kısacak politikalar uygulanacağı ve ücretlerin dondurulacağı açıklanmıştır.

5. Merkez Bankası yasasının değiştirilmesi ve sermaye piyasası yasasının çıkarılması gibi resmi ekonomik yapıya yeni bir biçim verilmesi öngörülmüştür.

6. Kamu iktisadi kuruluşlarının "bağlı bulundukları bakanlıklardan bağımsız" holding kuruluşlar olarak yeniden örgütlenmesi planlanmıştır.

7. Yapısal dönüşümleri kolaylaştırmak için, kredi ve maliye alanlarında bir seri önlem alınmıştır. Bu önlemler, Merkez Bankası'nın banka sistemi aracılığıyla yedek parça ve makina için sanayi sektörüne yönelik kredilerinin arttırılmasını kapsamıştır.

8. Merkez Bankası'nın kamu kesimi kredilerine ise, kuruluş bazında sınır konulmuştur.

9. Yatırımlarda, ağır sanayi yerine Batının hizmet gereksinimini karşılamaya yönelik turizm ve tarıma öncelik tanınmıştır.

AP hükümetleri, bu yapısal değişiklikleri gerçekleştirmek olanağı bulamamıştır. İşin kotarılması, 12 Mart'ın karanlık dönemine kalmıştır.

12 Mart döneminde hız verilen kapitalist sanayileşme, Türkiye'yi dış dünyaya alabildiğine açacak adımların öncüsü olmuştur.

Dış dünyaya açılmada, nihai adımların atılması ise, CHP ağırlıklı bugünkü hükümete kalmıştır. Bu adımların denetlenmesinde de, Uluslararası Para Fonu devrededir. 1978'in işletilemeyen "stand-by" düzenlemesi yenilenmiştir. 1980'de yeni bir düzenleme yapılacağı kesinleştirilmiştir.

1978 ve 1979'un "stand-by" düzenlemeleri, 1970 ve öncesinin düzenlemelerinden farklı olarak, görünüşte ekonomide Uluslararası Para Fonu'nun isteklerine uygun yapısal değişiklikler içermemektedir. Yalnızca, Türkiye'ye, yeni bir kalkınma modeli empoze edilmektedir. Bu modelde, ağır sanayie yer yoktur. Türkiye, geleneksel tarım ürünleri yanında, süt, peynir, et satarak ihracata dayalı yeni bir kalkınma çabasına zorlanmaktadır.

Bu arada, kamu kuruluşları için, bağımsız holdingler modelinden vazgeçilmişe benzemektedir. Ancak, kamu kuruluşlarını piyasa kurallarına göre çalıştırmakta kararlı Batı, bu kuruluşlara Merkez Bankası ya da Bütçe'den yapılacak desteği kısıtlayarak amacına ulaşmayı öngörmektedir.

Öte yandan, kapitalist ve emperyalist dünyanın Türkiye'den istedikleri büyük ölçüde yerine getirilmiştir. Yeni yapısal dönüşümler yerine, kapitalist yapıları koruyacak ve geliştirecek konjonktürel politikalar, Türkiye ile Batı'nın ilişkilerinin düzenlenmesinde yeterli olmaktadır.

ÜLKEMİZ KAYNAKLARINI EMPERYALİSTLERİN CEPLERİNE AKITAN MUSLUĞUN DENETİM MERKEZİ: IMF

IMF ve Kamu İktisadi Teşekküleri

GENCAY ŞAYLAN

Uluslararası Para Fonu örgütü ya da yaygın kullanımı ile IMF günümüz Türkiye'sinde geniş yığınlar tarafından tanınan ve tartışılan bir kurum haline gelmiştir. Gerçekten Türkiye halkının IMF olgusunu oldukça doğru bir biçimde kavradığını ve bu kuruluşun, mevcut düzen içinde, sofrasında yediği yemekten, bindiği araca, yaptığı işe kadar bir çok şeyle yakından ilgili olduğunu sezdiğini söylemek olanaklıdır. Ülkenin içinde bulunduğu yapısal bunalım derinleştikçe IMF önplana çıkmış; özellikle CHP ağırlıklı hükümet döneminin başlamasından sonra IMF ile ilişkiler, insanların günlük yaşamlarını yakından ilgilendirdiği için son derece güncel hale gelmiştir.

Kısaca betimlemek gerekirse IMF'nin dünya kapitalist sisteminin merkezi olarak karar veren ana kurumlarının başında geldiği söylenebilir. İkinci Dünya Savaşı sonunda kurulan bu örgütün temel amacı, dünya kapitalist sisteminin en etkin biçimde işlemesini ve oluşmuş emperyalist yapı ile ilişkilerin bozulmadan yürümesini sağlamaktır. Başka bir deyişle IMF bir araştırma ya da danışma kurumu olmayıp, merkezi bir karar organıdır ve arkasında başta ABD olmak üzere tüm emperyalist metropollerin gücünü bulundurmaktadır. Örneğin CHP 1978 başında iktidar olduğu zaman, "sosyal-demokratlar arası dayanışma", "Türkiye'nin demokrasi olması", "stratejik önemi" gibi siyasal olguları kullanarak IMF'den geçmeden batılı ülkelerin yardım etmelerini sağlamayı ummuş, ancak bunun kesinlikle mümkün olmadığını görmüştür.

Yaşanılan bunalımın giderek derinleşmesi ve Türkiye'deki sistemin bütünü ile çökme tehlikesi ile karşı karşıya bulunması ister istemez hükümetleri IMF ile anlaşma yolları aramaya itmiştir. Kamuoyu tarafından da açıkça bilindiği gibi IMF, ülkeyi bunalımdan çıkaracak dış kredilerin gelmesi için maaş ve ücretlerin sabit tutulması, kırsal kesimdeki üreticilere yüksek taban fiyatları verilmemesi, KİT'lerle ilgili bazı önlemler alınması gibi esas olarak iç talebi kısıtlayıcı politikaların uygulanmasını istemektedir. Burada esas olarak tartışılmak istenen konu IMF'nin KİT'lere karşı tutumudur. Bununla beraber dünya emperyalist sistemine bağımlılığın, kendi içinde çıkardığı bazı önemli sayılabilecek çelişkilere kısaca değinmek ilginç olabilir.

Yukarıda da değinildiği gibi IMF'nin istekleri genel olarak talebin kısıtlanması olarak belirlenmekte ve özellikle batı ile bütünleşmiş büyük burjuvazi IMF'nin dediklerine uyulmasını ısrarla istemektedir. Ancak burjuvaziyi kollayan ve onun çıkarlarına karşı son derece duyarlı bulunan iktidarlar öznel olarak isteseler bile IMF önlemlerini kolaylıkla alamamaktadırlar. Herşeye rağmen Türkiye'de çok partili siyasal sistemin varlığı ve iktidarların çoğunluğa dayanma zorunluluğu büyük emekçi yığınlar üzerinde baskı ve sömürüyü yoğunlaştıracak önlemleri almakta onları duraksatmaktadır. Bunun dışında IMF'nin bazı önlemlerinin egemen sınıflar arasındaki çelişkiyi derinleştirici bir içerik taşıdığı görülmektedir. Taban fiyatlarının düşük tutulması buna bir örnektir. Bu yıl buğday taban fiyatlarının düşük tutulması sonucu TMO, bildirildiğine göre şimdiye kadar ancak 1 milyon ton buğday alabilmiş ve üretim büyük ölçüde tüccarlar tarafından kapatılmıştır. Bunun sonucu yakın gelecekte kentli nüfus için bir gıda sorununun ortaya çıkmasının beklendiğidir ve böylece tüccarlar büyük rantlar elde edecektir. Taban fiyatlarının düşük tutulması tüccar kesimi için büyük olanaklar yaratırken tekelci sanayi burjuvazisi için olumsuz bir politika olarak değerlendirilmektedir. Çünkü yüksek taban fiyatları kırsal kesimde tekelci burjuvazinin ürettiği dayanıklı tüketim malları için talep yaratmakta ve sürekli enflasyon içinde kırsal bölgeye ödenen taban fiyatı tekelci burjuvaziye akabilmektedir. Düşük taban fiyatları ile talebin daralması bu rantın egemen sınıfların bir kesiminden diğerine yönelmesine neden olduğu ileri sürülmektedir.

IMF'nin en duyarlı olduğu sorunların başında KİT'lerin geldiği ve bir bakıma en büyük hedefin bu kuruluşlar olduğu anlaşılmaktadır. Bu da ilk bakışta ülkede kapitalizmin gelişmesi açısından çelişkili bir tutum olarak görülmektedir. Çünkü bilindiği gibi Türkiye'de kapitalizmin gelişmesinde, burjuvazinin güçlenip emperyalizm ile bütünleşmesinde devlet girişimciliği en önemli rolü oynamıştır. Başka bir deyişle devlet girişimciliği ya da KİT'ler burjuvazinin velinimeti sayılmalıdır.

Türkiye'de yoğun ve geniş kapsamlı devlet girişimciliği, bilindiği gibi 1929 Büyük Dünya Bunalımının yarattığı koşullar sonucu ortaya çıkmış ve oldukça başarılı bir gelişme göstermiştir. 1930'lardan sonra "devletçilik" İktidarın temel ideolojik ögelerinden biri olarak kabul edilmiş; ancak gerek bu ideolojinin iktidarca yorumlanmasında gerek uygulanmasında herhangi bir ölçekte anti-kapitalist bir içerik söz konusu olmamıştır. Aksine devletin oluşturduğu yeni üretim olanakları ile burjuvazi için büyük rantlar sağlanmış ve bu rantlar özellikle ticaret alanında birikmeye başlamıştır. Nitekim 1950'de CHP'nin sözde devletçiliğine karşı çıkarak devlet girişimlerini özel teşebbüse devredeceğini ileri süren tarım ve ticaret burjuvazisinin doğrudan temsilcisi olan DP iktidara geldikten sonra devlet girişimlerini tasfiyeden vazgeçmiştir. Bundan sonra da devlet eli ile altyapı sağlamanın yanında bizzat KİT'ler aracılığı ile üretim işlevleri de gelişerek sürmüştür.

1950'lerden sonra gelişmeye başlayan sanayi burjuvazisinin de en büyük destekçisi KİT'ler olmuş; başka bir deyişle KİT'lerin sağladığı rantlar sanayi burjuvazisinin eline akarak sermaye birikimine en büyük katkıyı sağlamıştır. Genel olarak KİT'lerin Türkiye'De kapitalizmin gelişmesinde 4 işlevi yerine getirmekte oldukları söylenebilir.

1- KİT'ler enerji de dahil olmak üzere sanayicilerin gereksinme duyduğu bir çok aramalı ve hammadeyi üretmekte ve bunlar, maliyetleri altında özel girişimciye girdi olmaktadır. Özel girişimciler de bu rantlara dayanarak, çokuluslu emperyalist kuruluşlarla bağlantılı biçimde bir sanayi oluşturmaktadırlar.

2- KİT'ler geniş yığınlar için gerekli tüketim mallarını göreli bir ucuzlukla üretmekte ve bu malların bir kısmı yine sanayiciler için ucuz girdi olmaktadırlar.

3- Özel teşebbüsle ortaklık kurarak sanayicilere hazır sermaye ve ileri teknoloji sağlamaktadır. Bugün KİT'lerin katıldığı 218 iştirak ya da üretim örgütü bulunmakta ve bunların 135'inde nominal sermayenin % 50'sinden azı KİT'lerce ödenmiş bulunduğundan yönetim doğrudan doğruya özel teşebbüsün elinde bulunmaktadır.

4- KİT'ler önemli ölçüde ve çoklukla gereğinden fazla istihdam sağlayarak toplumda sınıfsal gerilimleri yumuşatıcı, örtücü bir görevi yerine getirmektedir.

Temel işlevleri bunlar olan KİT lerle karşı IMF tarafından alınan olumsuz tavır ilk bakışta anlamsız gelmekle beraber, gerçekte IMF'nin iki boyutlu bir hedefi olduğu söylenebilmektedir. KİT'ler temel işlevi özel teşebbüse rant sağlamak olan kuruluşlar olduğu için çok yüksek bir toplumsal maliyetle çalışmakta, zararları giderek büyümektedir. Örneğin 1970 yılında toplu finansman gereksinmesinin 31.1 milyar lirası öz kaynaklarla ve 61.6 milyar lirasıyabancı kaynaklarla karşılanırken bu rakkamlar 1977'de özkaynak 167.5 milyar liraya ve yabancı kaynak ise 462.9 milyar liraya yükselmiş bulunmaktadır. Yani burjuvaziye devredilen rant giderek artmakta ancak finansman açığını kapamak için hazine olanakları ve borçlanma zorlanarak güçlü bir enflasyon kaynağı oluşturulmaktadır. IMF ısrarla KİT finansmanı için hazine kaynaklarının kullanılmamasını istemekte; bu ise KİT'lerin tasfiyesine yönelmiş bir politika niteliğini taşımaktadır. IMF için hesabın açık olduğu ve çöken KİT'ler yerine tek olanağın yabancı sermaye olduğu kolaylıkla ileri sürülebilmektedir.

IMF, ikinci olarak gayriekonomik çalışmalarına ve zararlarına karşın KİT'lerin Türkiye'nin sanayileşmesinde büyük olanaklar sağladığının farkında olarak bu gelişmeyi durdurmak amacını gütmektedir. Ancak unutulmaması gereken nokta KİT'lerin çöküşünün ülkeyi sadece sanayileşmekten alakoyacağı ve kapıları yabancı sermayeye açması değildir. Bu çöküş aynı zamanda siyasal sonuçlar yaratacak ve burjuva partilerinin çok öğündüğü çok partili siyasal sistemi de ortadan kaldırabilecek gelişmelere de yol açabilecektir.

IMF DÜNYA KAPİTALİST SİSTEMİNİN MERKEZİ OLARAK KARAR VEREN ANA KURUMLARI BAŞINDA YER ALIR. TEMEL AMACI DÜNYA KAPİTALİST SİSTEMİNİN EN ETKİN BİÇİMDE İŞLEMESİ VE OLUŞMUŞ YAPI İLE İLİŞKİLERİN BOZULMADAN YÜRÜMESİNİ SAĞLAMAKTIR. IMF TÜRKİYE'DE KİT'LER YERİNE YABANCI SERMAYENİN YERLEŞTİRİLMESİ HESABINI GÜNDEME GETİRMİŞTİR.

IMF'nin gizli raporu

IMF tarafından hazırlanan gizli Türkiye Raporu'nun, "kesin değerlendirme" bölümünde, Türkiye'nin geçmiş politikalardan koparak dış kaynaklara "ciddi bir biçimde bağlı" yeni bir ekonomik model denediği belirtilmekte ve bu modelin ağır sanayi kurmak çabaları yerine, tarım ve hafif sanayi alanlarında ihracatı alabildiğine arttırmak esasına dayalı olduğu ifade edilmektedir. IMF'nin değerlendirmesine göre, gelecek aylar ile yıllarda güç politik kararlar zorunlu olacaktır ve Türkiye bu süreci ilerletmek için orta süreli yeni planlar yapacaktır.

Uluslararası Para Fonu, geçmiş 12 ayda ekonomiyi onarmakta geç kalındığını ve "gecikmenin fiyatının açıkça ortaya çıktığını" söylemiştir. Bugünkü koşullarda Türkiye'nin enflasyon hızını yavaşlatmasını "ulaşılması güç bir hedef" olarak nitelendiren IMF, enflasyona karşı mücadelede eldeki tek silahın kısıtlayıcı para politikaları olduğunu kaydetmiştir.

IMF'ye göre, enflasyonun yüksek hızı sonucu, Türkiye'nin kamu mal ve hizmetlerine sürekli zam yapması ve sık sık kur ayarlamalarına yönelmesi kaçınılmaz görünmektedir. Bunlar ise, enflasyonu daha da hızlandıracaklardır.

5 Temmuz günü sunulan ve IMF Yönetim Kurulu'nun Türkiye için verdiği "stand-by" düzenlemesi kararına esas olan gizli raporda, hükümetin sorunlara Türk Lirasının değerinin önemli ölçüde düşürülmesi yoluyla yaklaştığı belirtiliyor. Rapor'da hükümetin Uluslararası Para Fonu'na verdiği vaadlerden bir bölümü şöyle belirtiliyor.

"Türk yetkililerinin Para Fonu'na yeni bir stand-by istemiyle sundukları program, gerçekten politik cesaret gerektiren politika önceliklerini ve stand-by düzenlemesi dönemi ile sonrasında bu politikalara uyulacağını öngörmektedir. Program, ciddi bir biçimde 1979 ve sonraki yıllarda borç ertelemesi ve ödemeler dengesi yardımı sağlayacak yabancı hükümetler ile yurt dışındaki finansman kuruluşlarının desteğine dayanmaktadır. Ancak bu program, ekonominin ihracat artışına dayalı olarak onarılmasının önemini ve bu süreci ilerletmek için orta süreli planlar yapılması gerekliliğinin kaçınılmazlığını kavramaktadır. Bu program, geçmiş politikaların koparılıp atılmasıdır ve Para Fonu'nun görüşüne göre, yeni bir stand-by düzenlemesinin desteğine layıktır."

Limter-İş Genel Başkanı:

Görevimiz tersane işçilerini sınıf sendikacılığı ilkeleri etrafında toplamaktır

DİSK'e bağlı LİMTER-İŞ (Liman, Tersane, Gemi yapım ve onarım işçileri) Sendikası Genel Kurulu 28 Temmuz tarihinde İstanbul'da toplandı. Genel Kurul öncesi ve sırasında maocu ve goşist akımların tüm provokasyon girişimleri boşa çıkarıldı ve sendikanın bütünlüğü daha da pekişti. DİSK tarafından hazırlanan 'Tek Tip Demokratik Tüzük'ün de kabul edildiği kongrede Genel Başkanlığa yeniden Emir Babakuş seçildi. Genel Sekreterliğe Kamil O. Süleymanağaoğlu, Yürütme Kurulu üyelliklerine de Zeki Alptekin, Mustafa Topçu, Eyüp Öztürk getirildiler. Emir Babakuş'un kongre sonrası YÖRÜYÜŞ'e verdiği demeci sunuyoruz:

"Bugün halen Denizcilik Bankası A.O. na bağlı tersanelerde TÜRK-İŞ'e bağlı Dok Gemi-İş adında -sözde- bir sendika var. Bu sendikanın görevi, işkolunda çalışan işçilerin kabaran muhalefetini bastırmak, saptırmaktır. ABD tipi sarı sendikacılığın başarılı bir uygulayıcısıdır.

Tersane işçileri tüm baskı ve gerici teröre rağmen mücadelelerini sürdürmektedirler. Örneğin; sarı sendikaya karşı 1970 yılında tersane işçileri "Tersane-İş" adında bir sendika kurdular. Tersane işçilerinin özlemlerini yansıtan bu sendika, sarı sendika ve faşist güçlerin provokasyonları sonunda kapatıldı, yöneticileri büyük işkencelere maruz kaldı ve böylece gelişen bu sendikal hareket zorla bastırılmış oldu.

LİMTER-İŞ Sendikası kurulduğundan beri gene benzeri oyunlara getirilmek istenmiştir. Gerek kuruluş aşamasında, gerekse kuruluşundan sonraki günümüze kadar geçen faaliyet döneminde büyük oranda engellemelerle karşılaşılmıştır. Ülkemizin değişik bölgelerinde kurulu pekçok tersanede sürdürülen örgütlenme çalışmalarında, sarı sendikanın denetimindeki faşist güçlerin saldırılarına maruz kalınmaktadır.

Bütün bu saldırılara rağmen tersane işçilerinin ilerici sendikal birliği LİMTER-İŞ'te sağlanacaktır. Bu gerçeği bilincine çıkaran tersane işçileri, bugün artık LİMTER-İŞ'te örgütleniyor, sendikalarına sarılıyorlar.

Sendikamız LİMTER-İŞ, 1978 Nisan ayında yaptığı olağanüstü genel kurulda ulusal planda işçi sınıfının mücadele birliğinin sağlanması için önemli bir adım atmıştır ve Türkiye işçi sınıfının ilerici sendikal örgütü olan DİSK'e üye olmuştur. 28 Temmuz 1979 tarihinde yapılan son genel kurulda ise işçi sınıfının uluslararası mücadele birliğinin sağlanması için DSF'ye bağlı UMSB (Uluslararası Metalurji İşçileri Sendikası)na üye olma kararı almıştır.

Sendikamız, yapılan son genel kurulunda daha büyük bir canlılık kazanmıştır. Genel Kurul maocuları ve onlarla işbirliği kuranları mahkum etmiş ve sosyalist işçileri işbaşına getirmiştir.

Genel Kurulda önemle üzerinde durulan bir konu da DİSK'e yönelen saldırılardı. Tersane işçileri DİSK'in örgütsel birliğine yönelik her türlü tehlikeye karşı uyanık ve kararlı olduklarını gösterdiler. Bugün, hemen hemen tüm ilerici çevrelerin dillerinden düşürmedikleri ve genel ilke olarak savundukları "DİSK'in birliği" ilkesi, dar grupçu çıkar düşüncesinin ön plana çıkarılması sonucu somut ifadesini bulamamaktadır.

Türkiye işçi sınıfının ilerici sendikal hareketinin DİSK içinde sağlanması şarttır. Bununla birlikte DİSK karar organlarınca hazırlanan 'Tek tip demokratik tüzük'ün tüm üye sendikalarca kabul edilip uygulanması ve DİSK üyeliğinin bağlayıcı koşulu sayılması gerekmektedir.

Limter-İş sendikasının önünde duran önemli görevler vardır.

Tersane işkolunda çalışan binlerce işçi bugün sarı sendikanın ve işverenlerin ortak baskı ve sömürüsü altındadır. Tüm tersanelerden faşist sendikanın sökülüp atılması, birinci gelen hedeflerimizdendir. Gene, tersanelerde mücadele edilmesi gereken anlayışlardan birisi de, işçi sınıfına ihanet içinde olan maocular dır. Özellikle işkolumuzda büyük tahribatlara yol açan maocular, mücadele hedeflerimiz içinde önemli bir yer tutmaktadırlar.

İşkolumuzda ilerici sendikal hareketin birliğinin Limter-İş'te sağlanması yolunda atılacak her ilerici adım sendikamızca destek bulacaktır.

Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde, sendikamız üzerine düşen görevi yılmadan yerine getirecektir."

Genel İş 6200 üyesi ile İzmir Belediyesi'nde grevde

A. ÜNAL

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası İzmir Belediyesi ve Eshot Genel Müdürlüğü'ne bağlı işyerlerinde aldığı grev kararlarını, uzun bir bekleyişten sonra 6 Ağustos-Pazartesi gününden itibaren uygulamaya koydu.

Genel-İş Sendikası, 1977 yerel seçimlerinden yeniden Belediye Başkanı seçtirmek için tüm gücüyle desteklediği "devrimciliği, işçi babalığını" kimseye bırakmayan CHP'li İhsan Alyanak'la 1979 Mart ayına gelindiğinde köprüleri atıverdi. Genel-İş'in "devrimci belediye başkanından" desteğini çekmesinde ESHOT Genel Müdürlüğü ve Belediye'ye bağlı işyerlerinde çalışan işçilere toplu sözleşmeden doğan bazı haklarının verilmeyişi ve belediye kadrolarının tüm uyarılara karşın gerici ve faşistlerden arındırılmayışı neden oldu.

Yeni dönem toplu sözleşme masasına bu kızgınlık ve dargınlıkla oturuldu. Ücret zammında tarafların anlaşmaya varamaması üzerine de Genel-İş, İzmir Belediyesi'nde grev kararı aldı. Mayıs ayında Genel-İş grev kararını uygulamaya koyar koymaz, Bakanlar Kurulu, İzmir Belediyesi grevini sağlık yönünden sakıncalı bularak ilk gününde bir ay süreyle erteledi. Bakanlar Kurulu bir ay sürenin bitiminde son erteleme hakkını da kullanarak grevi ikinci kez 6 Ağustos'e dek erteledi.

Grev ertelemeleri süresince sendika ile Alyanak arasında anlaşmazlık konusu maddeler üzerinde görüşmeler sürdü. Sendika iki yıl için ücret ve sosyal haklar dahil 200'er lira olarak istediği ücret zammını, ikl aylık süre sonunda 250'şer liraya yükseltti. Bunun üzerine Alyanak Yüksek Hakem Kurulu'na başvurdu. DİSK'ten bir tek temsilcinin bile bulunmadığı Yüksek Hakem Kurulu İstanbul ve Ankara Belediyelerinde imzalanan sözleşmeleri örnek göstererek, ücretlerin birinci yıl 130, ikinci yıl için 140 lira arttırılmasını kararlaştırdı.

Bu arada, "Türkiye'nin tek işçi babası Belediye Başkanı" Alyanak, kamuoyuna, belediyesinde en düşük işçi maaşının 12 bin lira olduğu yalanını yayarak, "devrimci başkan" olarak Genel-İş'in istemi doğrultusunda bir toplu sözleşmeye imza atmayışına gerekçe arıyordu. Fakat, Alyanak'ın "foya" sı çabuk ortaya çıkıyor, Genel-İş Sendikası yöneticileri, İzmir Belediyesi'nde 15 yıllık bir işçinin eline ayda, sadece ve sadece 3000-4500 lira geçtiğini ad okuyarak bordrolarla açıklıyorlardı. Genel-İş Genel Sekreteri Ertan Andaş, bu bordroları, "Başkan'ın utanç belgesi" olarak niteliyordu.

Alyanak, "işçi babalığını" kanıtlamak için, Milli Savunma Bakanı Neşet Akmandor başkanlığında oluşan Yüksek Hakem Kurulu'nun kararının üstüne çıkarak en son 150-175 lira ücret zammı verebileceğini açıkladı. Alyanak'ın hesabına göre bu parayı verdiği takdirde, İzmir Belediyesi ve ESHOT'ta en düşük işçi maaşı birinci yıl, net 8 bin 670 lira 43 kuruş, ikinci yıl içinse, net 10 bin 103 lira olacaktı. Alyanak, böylece, toplu sözleşme öncesinde en düşük işçi maaşının 12 bin lira olduğu iddiasını kendi ağzıyla yalanlamış oluyordu.

DİSK'in en çok üyeye sahip sendikası Genel-İş ise, 250'şer liralık ücret artırımında sonuna dek direndi. Bakanlar Kurulu'nun son kez grevi erteleme süresinin bitiminde de İzmir Belediyesi ve ESHOT Genel Müdürlüğü'ne bağlı 14 işyerinde 6 bin 200 üyesi ile grevi başlattı.

DİSK'e bağlı çeşitli sendikalar ve demokratik kitle örgütleri Genel-İş'in buyasal grevini desteklediklerini açıklayan bildiriler yayınladılar. İzmir Belediyesi'nde çalışan üç bini aşkın memur da, işçilerle dayanışmasını göstermek üzere iş yavaşlatma eylemine gittiler. Türkiye İşçi Partisi İzmir İl Örgütü temsilcileri, İzmir Belediye işçilerinin sınıf ve kitle sendikacılığını hayata geçirme uğraşında olan Genel-İş'in ekonomik ve demokratik mücadelesini grev yerlerini ziyaret ederek, grev önlüklü belediye işçileriyle hora teperek, halay çekerek desteklediler.

İzmir'in CHP'li Belediye Başkanı Alyanak da grev süresince Tepecik semtindeki yıkım yerlerini dolaştı. Önce "yasaldır" dediği grevi, başladığı gün "yasa dışı" ilan etmekten çekinmedi. "Devrimci, işçi babası" Alyanak'ın, çekinmediği bir şey daha vardı ki, "sıkıyönetime davetiye çıkarmak"... İzmir Belediye Başkanı grevdeki Genel-İş Sendikası üyesi işçileri "grev yaparsanız, sıkıyönetim İzmir'e de gelir" diye tehdit ederek, grevin ilk gününde, grev kırıcılığına başvurdu.

Ama bilinmelidir ki, Alyanak'ın da grev kırıcı çabaları işçi sınıfının örgütlü ekonomik, demokratik mücadelesi karşısında sonuçsuz kalacaktır.

Mersin Soda'dan mektup var...

Geçtiğimiz hafta, Petkim-İş Sendikası Başkanı Mustafa Karadayı, Ankara'da yaptığı yazılı açıklamada, Mersin Soda Sanayii'nde herşeyin normale döndüğünü ve günlük soda üretiminin 350 tona ulaştığını açıklarken, greve katılan işçilerin tamamı istifalarını vererek Fabrika'dan ayrılıyorlardı.

Bir grup Soda çalışanı tarafından dergimize gönderilen mektupta, işyerindeki son gelişmeler ve Sendika'nın Soda işçilerine nasıl sahip çıktığı ayrıntılı olarak açıklanıyor. Mektubun son bölümünde, toplu sözleşme imzalandıktan sonra gece-gündüz fabrikada kalan 240 faşistin, vardiyaya gelen 60 dolayındaki eski işçiyi ölümle tehdit ettikleri, işverenin 56 öncü işçiye önce ücretli-zorunlu izin verdiği, daha sonra da bu kişileri işe almayacağını ilan ettiğine değinilerek şöyle deniyor:

"Sözleşmenin açıklanmasından sonra, Petkim-İş Mersin Şube yöneticilerine, tabandan koptukları hatırlatıldı ve istifa etmeleri istendi. Bu arada, işveren, sendika yöneticilerini tanımıyordu, hatta görüşme isteklerini bile reddediyordu.

"Geceleri çoğunlukta olan faşistler eski işçiler üzerindeki terörü yoğunlaştırdılar. Terör üzerine, başta goşistler olmak üzere, UDC sloganları istifa edip fabrikadan ayrıldılar. Bunu diğer işçiler takip etti ve sonuçta mücadeleyi sürdüren 857 işçiden 80'i çalışmaya devam etti, kalanı istifa etti."

"Olaylar böyle geliştikten sonra, şube yöneticileri koltuklarında daha fazla oturamayacaklarını anladılar. Mersin'i terkedip, bir bölümü Genel Merkez'de görevlendirildiler. Bazıları da Genel Merkez'ce başka fabrikalarda işe yerleştirildi.

"Eğer bu yöneticiler, sözleşmenin imzalanmasından hemen sonra istifa etseler di, kesinlikle bu duruma gelinmeyecekti. Örgütsüz kalan işçiler, başıbozuk bir halde ani ve yanlış kararlar vermek durumunda bırakıldılar."

Soda çalışanlarının mektubu bilimsel sosyalistlerin sendikalarda tabanın, söz ve karar sahibi olması ilkesine neden sıkı sıkıya sarıldıklarını bir kez daha gösteren, uyarıcı bir örnek.

Eczaneler neden kapandı?

S. DİCLE

Piyasada ilaç bulunamıyorsa bunun nedeni ilaç yapımcılarından başkası değil.

Anayasa madde 49: "Devlet herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesi ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla görevlidir." diyor. Oysa, Türkiye' de çarpık sağlık politikası nedeniyle tedavi hekimliği ön plana çıkarılmış, koruyucu hekimlik ihmal edilmiştir. Diğer bir deyişle kişinin hasta olmasını önlemek yerine, onu hastalandıktan sonra ilaçlarla tedavi etme yöntemi benimsenmiştir. Bu durumda ilaç, toplumun sağlığı için çok önemlibir ürün haline gelmiştir. Türkiye'nin bugünkü ekonomik düzeninde ilaç üretimi ve dağıtımı bütünüyle özel teşebbüsün elindedir ve büyük bir sömürü aracı haline gelmiştir. İlaç, tedavi edici bir ürün değil kâr getiren bir metadır artık. Yasalar her ne kadar kişilerin sağlığını koruma görevini devlete vermişse de, ilaç üretimi ve dağıtımı üzerinde devletin hiçbir etkinliği yoktur. İlaç hammaddesi ithalatı, ilaç üretimi ve ilaç dağıtımı (ecza depoları ve eczaneler) özel teşebbüsün elindedir.

İLAÇ YOKLUĞUNUN NEDENİ HAMMADDE VE DÖVİZ DARBOĞAZI DEĞİLDİR

İlaç hammaddelerinin tümüne yakın bir kısmı ithal edilmektedir. Burada Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na düşen iş sadece ilaç endüstrisinin istediği hammadde için gereken izni vermek, gerekli döviz tahsis işlemini yapmaktır. Burada önemli olan nokta, ilaç endüstrisinin kendi istediği ham maddeyi elde etmesidir. Bu hammaddeler çoğunlukla kârı fazla olan ilaçlar için gerekli olanlardır. SSYB ise ilaç endüstrisinin ne kadar ham madde ithal ettiğini, bunlardan ne kadar ilaç ürettiğini hiçbir zaman denetlemez. Bakanlığın bu denetimi olmadığı için de ilaç firmaları ilacı tam bir sömürü aracı olarak kullanabilmektedir.

Bugüne kadar her ilaç yokluğu, ilaç firmalarının yeni zam isteme dönemlerine rastlamıştır. Çok uluslu tekellerin Türkiye' deki uzantıları olan ilaç firmaları, ilaç yokluğunun (özellikle yaşamsal önem taşıyan) kamuoyu üzerinde yarattığı tepkileri SSYB'na karşı bir baskı aracı olarak kullanırlar. Bakanlıktan istedikleri zammı aldıktan sonra da ilaçları piyasaya verirler. (Hatta bazen bu ilaçlar bir kaç ay öncesinin imal tarihini taşırlar). Böylece halkın sağlığını, halkın acısını sömürerek haksız kazanç sağlarlar.

Hammadde olmaması, döviz darboğazı gibi gerekçeler, gerçekleri kamuoyundan saklamak için yaratılmış birer kılıftır. Gerçekte ise her zaman hammadde vardır, herzaman döviz tahsis edilmiştir ve edilmektedir. Nitekim, "döviz yokluğu nedeniyle hammadde getirtilemiyor" denildiği dönemlerde sürümü çok bol olan optalidon, panalgine gibi toksikomanlar için döviz bulunabildiği görülmüştür. Ama bir kalp hastasının, bir sara'lı hastanın ilacı bulunamamaktadır. İlaç tekellerinin oynadıkları bu oyunun tek bir amacı vardır: Kâr, daha fazla kâr.

İLERİCİ ECZACILAR SESLENİYOR: İLAÇ HAMMADDESİ İTHALİ VE İLAÇ YAPIMI DEVLETLEŞTİRİLMELİDİR

Tüm bu gerçekler yıllardan beri kamuoyundan kasıtlı olarak saklanmıştır. İlaç yokluğunun tek sorumlusu olarak eczaneler gösterilmeye çalışılmıştır. Gerçekte ise eczaneler bugün ilacın halka ulaştırılmasında sadece bir aracı durumuna düşürülmüş ve ilaç endüstrisinin pazarlama bölümleri haline getirilmiştir.

Artık çok uluslu tekellerin oyunlarına alet olmak istemeyen ve gerçek niteliklerini kamuoyuna da duyurmak isteyen II. Bölge Ankara Eczacı Odası'na bağlı eczaneler, 3 gün eczanelerini kapatmaya karar verdiler.

Eczane kapatma eyleminin amacının, kendi kârlarını ön planda tutarak halkın sağlığını hiçe sayan, ilaç yokluğu ve kalitesiz ilaç nedeniyle toplu ölümlere neden olan çok uluslu ilaç tekellerinin halkımız üzerinde oynadığı oyunları açığa çıkarmak olduğu duyuruldu. Oynanan bu oyunun, sağlık hizmetleri bir kâr aracı olduğu sürece devam edeceği, bu sömürü zinciri ortadan kaldırılmadıkça ilaçların yokluğunun süreceği ve ilaç fiyatlarının devamlı zamlarla halkın alım gücünün çok üstüne çıkacağı belirtildi.

Eczane kapatma eyleminin bir diğer amacı ise ilgilileri bu konuda bir kez daha uyarma olarak belirlendi. Bugüne kadar hep ilaç tekellerinin yanında yer alan Bakanlık ve Hükümetin, yasaların kendilerine verdiği denetim görevlerini yerine getirmesi talep edildi. Tüm bu gerçekleri kamuoyuna açıklamak ve ilgilileri uyarmak amacıyla 2 Ağustos'tan itibaren Ankara'dakl eczacılar eczanelerini 3 gün süre ile kapattılar. Bu süre boyunca istisnasız tüm eczaneler Ankara Eczacı Odası'nın aldığı karara uydular. Bu arada İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası ise bir açıklama yaparak eylemi "sorumsuzluk örneği" olarak niteledi. Hareketin amacını çarpıtarak "kendi kişisel çıkarlarını toplumun çıkarlarının üstünde tutan kişilere sorumluluk isteyen görevler verildiği zaman böylesine ilkel bir davranışla karşılaşılır" denildi. Üç günlük eczane kapatma eylemine karşı çıkan İşverenler Sendikası, diğer taraftan da son 4 ayda ilaç firmalarının ilaç dağıtımını durdurmasını istediler ve sonuçta durdurttular. Şimdi istenen yüzde 100–300 oranındaki zam talebinin gerçekleştirilmesinden sonra yeni fiyatlarla ilaçlar piyasaya sürülecektir.

Nitekim bir hafta önce bazı ilaçların zamlı fiyatla dağıtımı başladı.

ECZANE KAPATMA EYLEMİ SAPTIRILAMAZ!

Bu arada üst kuruluş olan ve İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası ile "uyum"u esas alan Türk Eczacılar Birliği'nin de Ankara' da yürütülen eylemin niteliği ve ulaştığı başarı karşısında telaşa düştüğü görüldü. Birlik yöneticileri olayı çarpıtmak ve kendi gerici politik amaçlarına alet etmek amacıyla tüm bölge eczacı odalarını toplantıya çağırdılar. Toplantıda AP eğilimli olduğu bilinen ve bu partiden milletvekilliği için adaylığını koymuş olan Birlik Başkanı, sorunu hammadde ve döviz yokluğuna bağladı ve şoförlerin kontak kapama eylemi gibi Türkiye'deki tüm eczacıların da 3 gün süreyle eczanelerini kapatma eylemini gitmelerini istedi. Eylemin bu şekilde çarpıtılması üzerine Ankara, İstanbul, İzmir, Gaziantep, Isparta, Trabzon ve Tekirdağ eczacı odaları bu eylemi desteklemeyeceklerini bildirdiler.

ECZACILARIN MÜCADELESİ SÜRECEK!

İlerici eczacı odaları, sorunun bu çarpıtmalarla çözümlenemeyeceğini, çözüm yolu olarak sağlık hizmetlerinin kâr aracı olarak görülmekten çıkarılıp, eczacılık hizmetleriyle bütünleştirilmiş bir şekilde tümüyle devletleştirilmesi gerektiğini açıkladılar. Özellikle de ilk aşamada ilaç hammadde ithalatının devletleştirilmesi ve kamu kuruluşlarının ilaç imalatına başlamalarının şart olduğunu belirttiler. İlaç yokluğunun çok uluslu ilaç tekellerinden kaynaklandığının bilininde olan ilerici eczacı odaları, bu istekleri gerçekleşinceye kadar eylemlerini ve mücadelelerini çeşitli boyutlarda sürdürecekler.

EKONOMİ HABERLER

FEDERAL ALMANYA'DAKİ TÜRKİYELİ İŞÇİLERE VERGİ İADESİ YAPILACAK

Federal Almanya'da çalışan Türkiye'li işçilere vergi iadesi yapılmasını öngören yeni bir uygulamanın başlatılacağı bildirildi. Federal Almanya'da çalışan işçilerin, Türkiye'deki evleri ve bakmakla yükümlü oldukları için yaptıkları yardımları gider olarak gösterebilmeleri, Federal Alman Mahkemeleri ve Maliye Bakanlığı'nca benimsenerek, bu durumdaki işçilerin vergi iadesinden yararlanabilmeleri için, bir aylık itiraz süresi içinde ilgili Maliye Dairelerine başvurmaları istendi. Federal Yüksek Vergi Mahkemesi'nin aldığı bir karar üzerine, Federal Alman Maliye Bakanlığı bir genelge yayınlayarak, iki ev açan işçilerin masraflarının vergi denkleştirme beyannamelerinde değerlendirilmesini istedi. Bu arada, Federal Yüksek Vergi Mahkemesi' nin bir başka kararıyla da işçilerin bakmakla yükümlü oldukları Türkiye'deki yakınlarına yaptıkları yardımların da masraf olarak gösterilmesi yolu açıldı.

PROGRAM HEDEFLERİNE ULAŞILAMIYOR

Yılın ilk altı aylık döneminde, temel ve kritik malların üretiminde program hedefine ulaşılamadı. Hammadde ve dışalıma dayanan girdilerin arzında yılın ilk yarısında karşılaşılan güçlükler, aylık üretimleri izlenen 90 dolayındaki temel malın üretiminin düzenli artış göstermesini engelledi. Öte yandan program hedefinin altında kalmakla beraber, demiryolu taşıtları tarım araçları, demir-çelik, gübre, elektrik enerjisi ve madencilik sektörlerinde, geçen yılın ilk yarısındaki üretim gerçekleşmelerine göre, önemli artışlar sağlandı.

YERLİ ÜRETİMİN DESTEKLENMESİ İÇİN DIŞALIM YASAKLAMASI

1980 yılında uygulanacak İthalat Rejimini belirlemek için özel kesimden görüş istendi. Buna göre, özellikle yerli üretim nedeniyle dışalımı yasaklanması istenen maddelerin özel kesim tarafından belirtilerek, dışalım listelerinde yapılmasını istedikleri değişiklik önerilerini bildirmeleri gerekiyor. Yerli üretim nedeniyle bir maddenin dışalımının yasaklanması ya da kısıtlanması yolundaki önerilerde, bu maddeyi üreten sanayicilerin ticaret ünvanları, kapasiteleri, satış ve ithal fiyatları ile kalite ve standartları konularında gerekli bilgilerin verilmesi öngörüldü.

Somoza: SS türü muhafızları da işe yaramadı...

Emperyalizme karşı duran güç

Önümüzdeki aylarda Küba'nın başkenti Havana'da yapılacak olan Bağlantısızlar Konferansı, antiemperyalist, bağlantısız ülkelerin gelecekteki mücadele hedeflerinin belirlenmesinde önemli bir aşama olacaktır. Bağlantısızlar hareketinin temelinde, emperyalizm ve gericlliğe karşı barış ve toplumsal ilerleme için mücadele ilkeleri yatıyor. Bu mücadele ilkelerinin sonuç alıcı olması, dünyanın ilerici güçlerinin ve sosyalist sistemin desteğine ve dayanışmasına gereksinme duyuyor.

Kuşku yoktur ki, bağlantısızlar hareketi, dünyamızın glrdiği geri dönülmez barış sürecinin önemli bir parçasıdır. Bu hareket kendine özgü tüm niteliklerinin yanı sıra dünya emperyalizmine karşı da büyük bir güç olarak beliriyor. Böyle bir durum ne emperyalist Batı'nın, ne de Pekin gericilerinin işine geliyor. Gelişmiş kapitalist ülkelerde, bağlantısız ülkeler tarafından düzenlenen Havana Konferansı nedeniyle ortaya çıkan kıpırdanışların değerlendirilmesini bu açıdan ele almak gerekiyor. Bu toplantı, emperyalist devletlerin ve birçok nedenden ötürü özellikle ABD'nin çıkarlarıyla uyuşmuyor. Üstelik de konferans, emperyalist saldırganlığın karşısında güçlü bir duvar olan bir sosyalist ülkenin, Küba'nın başkentinde yapılıyor. Bu konferans, Batı'nın ve Pekin'in asla istemedikleri bir biçimde, Küba'nın uluslararası saygınlığının ve etkinliğinin artması ile sonuçlanacaktır. Bu ise, başlı başına, ABD'nin bölgedeki emperyalist politikasını tehdit ediyor.

Küba Devlet Başkanı Fidel Castro, Şah diktatörlüğünü yıkan İran'daki ulusal demokratik iktidarı da Konferans'a katılmak için özellikle çağırdı. İran hükümeti, Castro'nun bu çağrısına yanıt vererek, Konferans'a katılacağını duyurdu. Bu sonuç da göstermektedir ki, bağlantısızlar hareketi antiemperyalist doğrultuda gün geçtikçe daha da güçlenmektedir.

SOMOZA saklanacak delik arıyor

Devrik İran Şahı Muhammed Rıza Pehlevi, İran halkının hakkında verdiği idam hükmünden kurtulabilmek için kaçacak ülke bulamazken, bir süre öncesine kadar Güney Amerika kıtasının en güçlü diktatörlerinden biri olarak bilinen Nikaragua diktatörü Anastasio Somoza'da kendisini bir anda Şah'ın konumunda buldu. 40 yıldan beri Nikaragua halkına kan kusturan bir ailenin son temsilcisi olan diktatör, Sandinista Kurtuluş Cephesi öncülüğünde Nikaragua halkının verdiği kurtuluş ve özgürlük mücadelesini bastırarak iktidarını koruyabilmek için tüm olanaklarını kullanmış, kendi ülkesinin halkına uçaklarla bomba yağdırmaktan çekinmemişti. Ancak diktatörün tüm silahları, iç ve dış müttefikleri, ulusal muhafızları örgütlü halk gücünün karşısında tutunmasını sağlayamamışlardı. En sonunda "kendi isteği ile" görevinden ayrılarak ülkeyi terkeden kanlı diktatör, bugün İran despotu'nunkine benzer bir çizgide ülke ülke dolaşarak kaçacak yer arıyor.

SOMOZA AİLESİ

Somoza-ailesinin Nikaragua'daki egemenliği bundan 40 yıl öncesine kadar uzanıyor. Ancak, Somoza'ların "ataları"nın daha 19. yüzyıl ortalarında Nikaragua'nın ünlülerinden olduğu biliniyor. Nikaragua diktatörü Somoza'nın babası 1934'lerden itibaren ülke yönetiminde etkinlik sağlıyor ve giderek iktidarı tümüyle ele geçiriyordu. Somoza'nın babasının iktidarı ele geçirmesi kuşkusuz kendi yetenek ve becerilerinden çok, Amerikan emperyalizmine güven vermesinden kaynaklanmıştı. Eski ABD başkanlarından Rooswelt, Somoza I için şöyle diyordu: "O bir köpoğlusudur. Ama bizim köpoğlumuzdur."

Anastasia Somoza ise 1967'de iktidarı ele almıştı. Sonuncu Somoza, soygunculukta ve hırsızlıkta babasından da becerikli çıkmıştı. Anastasio Somoza'nın iktidara geldikten kısa bir süre sonra, ülke topraklarından 130 bin kilometre kare yüzölçümünde beşte birlik bölümünü kendi özel mülkiyetine aktardığı biliniyordu. Ancak, bu, katil diktatörün kendi halkından çaldığı ganimetlerin çok küçük bir parçasıydı. Tüm önemli ihracat şirketleri, havayolu şirketleri, hizmet üreten işletmeler, kumar salonları, büyük oteller, altın ve gümüş maden ocakları, tekstil fabrikaları, bankalar, çeşitli Güney Amerika ülkelerinde çiftlikler vb. diktatörün mal varlığı arasında sayılıyordu.

ABD VE BATI ALMAN KREDİLERİ

ABD ve Batı Almanya için Somoza bulunmaz bir müttefikti. Bu iki emperyalist ülkenin büyük tekelleri, kısa sürede bu küçük Güney Amerika ülkesini bulunmaz bir mal satma kaynağı olarak görmeye başlamışlardı. ABD ve Batı Alman tekelleriyle Somoza arasındaki "iyi ilişkiler" sonunda bu iki devlet, Nikaragua'ya sık sık "gelişme yardımı" adı altında krediler vermeye başlamışlardı. Bu krediler hakkında Sosyalist Gençlik Birliği Genel Sekreteri Eduardo Castillo şöyle diyordu: "Amerika milyonlarca dolar verdi, ama halk bunun bir tek cent'ini bile görmedi." Batı Almanya'nın da verdiği 7 milyar tutarında krediler de Somoza'nın kasasına giriyordu.

DİKTATÖRÜN SONU

Somoza, daha bundan birkaç ay önce, iç savaş sürerken "Ben Şah değilim" diyordu. Ancak bu kanlı diktatörün Şah'la ilginç bir benzerliği vardı. Emperyalizm, hem Şah'ı hem Somoza'yı belli bir noktaya kadar desteklemiş, ancak örgütlü halk güçleri zafere yaklaştığında her ikisini de yüzüstü bırakıvermişti. Her iki kanlı diktatörün iktidarlarını, en modern silahlarla donattıkları SS biçimi orduları kurtaramamış, örgütlü halk güçleri her ikisini de ülkelerinden kaçmak zorunda bırakmışlardı. Nikaragua'da Ulusal Yeniden Kuruluş Hükümeti göreve başlarken, eski diktatör yaptıklarının hesabını vereceği korkusuyla saklanacak delik arıyor şimdi. Tıpkı halkın verdiği idam hükmünün yaftasıyla dünyayı dolaşan despot İran şahı gibi...

5 kıtadan haberler

PARAGUAY KOMÜNİST PARTİSİ FAŞİST DİKTATÖRLÜĞE KARŞI EYLEM BİRLİĞİ ÇAĞRISI YAPTI

Paraguay Komünist Partisi Merkez Komitesi işçilere, köylülere yurtsever güçlere ve ilerici ordu mensuplarına bir çağrı yaparak faşist Stroessner diktatörlüğüne karşı eylem birliği önerisinde bulundu. Faşist diktatörlük koşulları altında illegal mücadele veren Paraguay KP Merkez Komitesi'nin yaptığı toplantıda konuşan MK Birinci Sekreteri Antonio Maidana, Paraguay'ın bugünkü durumunun ayırt edici özelliklerinin ekonomik krizin derinleşmesi ve enflasyon olduğunu söyledi. Bu durumun en başta emperyalist tekeller ve Paraguay'daki büyük toprak sahiplerinin sorumluluğunda olduğunu belirten Maidana, güncel görevin ülkenin tüm ilerici, antiemperyalist ve antifaşist güçlerinin eylem birliğini sağlamak olduğunu vurguladı.

FEDERAL ALMANYA'DA GERİCİLER KOMÜNİST PARTİNİN YASAKLANMASINI İSTİYOR

Son zamanla da gözle görülür bir gelişme kaydeden Federal Almanya'daki ge ici güçler antidemok atik taleplerini gittikçe arttırıyorlar. Federal Almanya Sosyal Demok at Partisi'nin teslimiyetçi tutumu nedeniyle eski nazileri en üst yönetim kademelerine yerleştirmeyi başaran Bundestag'taki CDU/CSU muhalefeti, şimdi de saldırılarını Federal Almanya işçi sınıfı üzerinde yoğunlaştırmaya başladı. CDU/CSU Bundestag grubu sözcüsü Carl-Dieter Sp anger, yaptığı bir konuşmada Alman Komünist Partisi (DKP)nin yasaklanmasını istedi. Uzun süreden beri DKP'nin yasaklanması için çaba gösteren Batı Alman gericileri, son zamanlarda, sosyal demok atla m antidemokratik uygulamalarının artması nedeniyle cesa et kazana ak bu istekle ini yoğunlaştı dılar.

ORTAK PAZAR ÜLKELERİNDE FİYATLAR 1979'UN İLK ALTI AYINDA YÜZDE 9,2 ORANINDA ARTIŞ GÖSTERDİ

Avrupa Topluluğu (Ortak Pazar) ülkelerinde enflasyon ve pahalılık önüne geçilmez bir hal alıyor. Avrupa Topluluğu İstatistik Dairesi'nin yaptığı açıklamaya göre, 1979'un ilk altı ayında Avrupa Topluluğu ülkelerinde fiyatlar yüzde 6,4 oranında artış gösterdi. Geçen yılın aynı döneminde fiyat artışının yüzde 4,2 olduğu bildiriliyor. Ancak, Avrupa Topluluğu'nun kendi kaynaklarından yapılan açıklamaların tam olarak gerçeği yansıtmadığı ve aslında fiyat artışlarının daha yüksek olduğu belirtiliyor. Bazı kaynaklar, Avrupa Topluluğu ülkelerinde 1979'un ilk altı ayında pahalılığın yüzde 9,2'ye kadar çıktığını bildiriyorlar.

Emperyalizm İran'da yeni oyunlar peşinde

İran devriminden sonra soluğu yurt dışında alan devrik İran Şahı ve yardakçıları son günlerde yeniden burjuva basınında boy göstermeye başladılar. Önce, Şah'ın son başbakanı Şahpur Bahtiyar ortaya çıktı ve burjuva basın ve yayın organlarında çok önem verilerek kullanılan demeçler vermeye başladı. Emperyalizm ve Şah tarafından İran'da despotluğa karşı ayaklanan yığınları yatıştırmak amacıyla Şah'ın yıkılışının hemen öncesinde Başbakanlığa atanan Bahtiyar, kendisine verilen görevi yerine getiremeyince çareyi İran'dan kaçmakta bulmuştu. Bahtiyar aylar sonra Paris'ta ortaya çıktı ve İran İslam Cumhuriyeti'ni karalayıcı nitelikte demeçler vermeye başladı.

Bu arada İran halkının verdiği idam hükmü ile dolaşan devrik İran Şahı Pehlevi'nin "Milyarlarını yeniden iktidara gelmek için harcadığı" yolunda burjuva gazetelerinde haberler yer almaya başladı. Bu haberlere göre, Şah'ın eski diplomatları ve subaylarının Şah'ı yeniden iktidara getirmek için darbe planları yaptıkları belirtiliyordu. Bu "darbe planlarının" hazırlandığı yer ise yine Paris'ti.

Aslında, artık kimse Şah'ın yeniden iktidara gelebileceğine inanmıyor. Ancak bu gelişmeler, emperyalizmin son aylarda büyük bir darbe yediği İran üzerinde yeni oyunlar tezgahladığını gösteriyor. Şah'ın ve Bahtiyar'ın birbirlerini izler biçimde burjuva gazetelerinin birinci sayfalarını işgal etmeleri bu tezgahların bir göstergesi. Bu oyunlar, İran devrimini yıkmak için halen İran'da bulunan eski Şah yanlılarının cesaretini arttırmak ve provokasyonlarını sürdürmelerini sağlamak amacıyla sahneye konmaktadır. Hedef ise İran İslam Cumhuriyeti'nu bu şekilde baskı altına alarak, emperyalizmin yararına yeni ödünler koparmaktır. Bu nedenle devrilen Şah yönetiminin ileri gelenleri ön plana çıkarıldığı gibi, İran'da da çeşitli politik gruplar arasındaki ayrılıklar körüklenmektedir.

Ancak emperyalizmin Şah'ı iktidarda tutmak için yaptığı oyunlar nasıl sökmediyse, bu oyunlar da sökmeyecektir. Devrik Şah, İran halkının hakkında verdiği ölüm cezasının infazı korkusuyla emperyalizmin korumasında yaşamını sürdürmeye mahkumdur. Şah'ın eski yardımcıları da öyle...

"Yeni sağ":
İdeolojik saldırıda yeni ambalaj

RAŞİT KAYA

Fransa'da son zamanlarda "yeni bir düşünce akımı"ndan söz edilmeye başlandı. Adına *Yeni Sağ* diyorlar. Fransa ve diğer Batı Avrupa büyük kitle iletişim araçlarında sürekli yankı bulan, kendisinden söz ettiren bu akım Türkiye'ye de haber-yorum biçimlerinde aktarılmaya başlandı. Bu "yeni" sağcı akımı Türkiye'ye tanıtırken ilginç yorumlar da yapılıyor.

Gerçekten de ortada çok fazla yaygarası koparılan bir "yeni" sağ akım söz konusu. Üzerinde özenle, dikkatle durulması gerekiyor. Bu nedenle Fransa'da varlığından söz edilen "özdeyişi", onun yüklü olduğu ideolojik mesajı şimdilik bir kenara bırakıp, yeni bir akım adı altında sunulan ideolojik saldırının gerçek yönlerine eğilmede yarar var.

Önce bir saptamadan işe başlamalı. Çağımızda sağcı olduğunu ileri sürmek çok kolay değil. Özellikle demokrasi, özgürlük, toplumsal ilerleme kavramları ile sağı bağdaştırmak çok güç. Kendisinin sağcı olduğunu söylemek onur verici olmaktan çıkıyor. Nitekim Le Monde gazetesinin etkili yazarlarından Andre Fontaine "yeni sağ"dan söz ederken şunları söylüyor:"bugüne kadar sağcılar kendilerine ortanın sağı, hatta bazen ortanın solu derlerdi. Şimdiyse düpedüz kendilerinin sağcı olduklarını söylüyorlar. Bugün yalnızca sağcı olmakla kalmayıp üstelik bundan gurur duyan bir grupla karşı karşıyayız."

Düşünce planına gelince yepyeni olarak sunulmak istenen hareketin ve işlediği, geliştirmeye çalıştığı temaların yeniyle en küçük ilgisinin olmadığı açık. Sözkonusu temalar "Hint-Avrupa Kültürü". Irkçı, ulusal, bireysel farklılıkların, eşitsizliklerin kökenlerini "açıklayan" sosyal-biyoloji. Bu temalar daha önce başkalarına, örneğin Nazilere de "kuram" olarak hizmet etmişlerdi. Akımın "orjinalitesi" olarak sunulan "bilimsel şüphecilik ve modernlik" ve ulaşılmak istenen hedefler, "seçkinlerin oluşturulması, Avrupa'nın yeniden inşası" da Nazilerin eski "kuramsal dayanakları". Görüldüğü gibi hiç bir şey yeni değil. Ancak "yeni gösterilerek" üzerinde bu kadar durulmasının bir hikmeti olsa gerek. Bunun için hareketi Fransa'da çok küçük bir azınlık olan açık faşist sağ'a indirgemeden, bu kadar basitleştirmeden daha derinlerden incelemek gerekiyor. Zira "Yeni Sağ", burjuvazinin derin bunalımı karşısında artan güçlükleri, iflas ettiği giderek ortaya çıkan ideolojisi açısından, özellikle günümüz Fransa'sında keskinleşen ideolojik mücadelede önemli bir rol ve işlev yüklenmiş bulunmaktadır.

Genel bir bağlam da, Fransa'da faşist harekete bakıldığında açık minik örgütlenmeler kolayca görülebilir. "Front National" (Ulusal Cephe) ya da PEN gibi. Ancak, Fransa halkı faşizmin insanlık düşmanı niteliğini deneyimi ile biliyor. Mevcut güçler dengesinde otoriterleşen büyük burjuva iktidarının faşizme yol almasına olanak olmadığı gibi, mevcut faşist örgütlerin etkinleşmesine de olanak bulunmuyor. Bu koşullarda önce faşist düşünceleri reklam etmek ve ilgi çeker hale getirmek gerekiyor. Daha sonra da temel hedefe ulaşmak için karşı çıkmak.

Mekanizmayı anlamak için öncelikle "Yeni Sağ" merkezleri arkasında kimlerin olduğunu görmek gerekiyor. "Club d'Horloge"un başkanı Yvan Blot Chirac'ın RPR Partisi'nin Genel Sekreteri A. Devaquet'nin özel kalem müdürü.Başkan Giscard'ın partisinin eski başkanı zebir fahiye içişleri bakanlarından M. Poniatowski de kulüp üyeleri arasında. GRECE'in arkasında ise, basın milyarderi Hersant'ın sahibi olduğu "Figaro-Magazine" bulunmakta. Büyük tekelci sermayenin ve politik örgütlerin 'Yeni Sağ" hareketini desteklediklerini inkar edilemiyecek kadar ortada. Buna karşılık, Fransa'da liberalizmin şampiyonluğunu yapan aynı çevrelerin iktidarı Giscard'cı sözcüler, bir yandan reklamlarını yaptığı bu görüşlere karşı çıkıyorlar,. Irkçı, faşist görüşleri kesinlikle kınıyorlar. Kendi "ayrımlarını", farklılıklarını gürültülü bir şekilde belirtiyorlar. Çelişik görünen bir tutum. Gerçekten öyle mi? Burada biraz durmak gerek. Başka bir yöne bakarak tabloyu tamamlamak için.

"YENİ FİLOZOFLAR"

"Yeni sağ" gibi, ondan da önce ileri kapitalist batı ülkelerinde ve özellikle Fransa'da reklamı yapılan bir başka akımı bu noktada hatırlamak gerekiyor. Bu akımın genel adı "Yeni Filozoflar" ya da yeni felsefe akımı. "Yeni İktisatçılar", "Yeni teknokratlar" vs. gibi görünümlerde de sunulmakta bu akım. Özelliği ideolojileri sistemleştirerek totalitarizmin kaynağının "aşırılıklarda olduğunu kanıtlamak. Simetri işte böylece kurulabiliyor. Demokrasi için "aşırılıklara" düşmemek gerek. Çözüm burada denmek isteniyor. "Aşırı"lık denince marksizmin hedef gösterilmemesi olanaksız. Aryen ırkın üstünlüğünü kanıtlamak için yola çıkan "Yeni" sağ'a karşı çıkılırken simetri kurularak, marksizme de "aşırı" olduğu için karşı çıkmak gerektiği akıllarınca ortaya konulmuş olacak. Böylece iflas eden burjuva ideolojisi sosyalizm karşısında ayakta tutulmaya çalışılacak. Akıl yürütmede kullanılan motif için Yeni Sağ'ın orijinalitesi de ön plana çıkarılmakta. Yeni sağ, bilimsel olmak iddiasında. Irkçı, neo-faşist düşüncelere bilimsel temeller araştırmak çaba ve görüntüsünde. Marksizm de bilimsel olduğunu söylemiyor mu? İşte çağrışım ve yakıştırına hazır. Çözüm "bilimsel olduğunu ileri sürenlerden uzakta durmakta". Çözüm "liberallerle, sosyal demokratların birleşmesinde."

Daha cumhurbaşkanı seçilmeden önce Giscard'da politikasını böyle çizmemiş miydi? Giscard'ın politikası köklü değişim isteyen "sol birlik" karşısında "istikrar içinde değişim" değil miydi? Uzun dönemde sosyal demokrasiyi 'sol birlik"ten koparmaya yönelik, sınıfsal işbirliğine yeniden çekmeye yönelik uzun vadeli program böyle belirlemiyor muydu hedefi?

KOMÜNİST PARTİ'YE KARŞI BİR ARAÇ

Görüldüğü gibi "Yeni Sağ" akımın bunca reklam edilmesindeki temel amaç, geleneksel sağ'a, tekelci burjuvazinin iktidarına, ideolojik olarak bir hareket alanı sağlama operasyonundan başka bir şey değil. Yaratılan "Yeni Sağ", mevcut iktidarın totalitarizme "karşıtlığını", ortaya koyması için bir olanak, öte yandan yaygınlaşan bilimsel sosyalist düşünceye ve onun temsil ettiği Komünist Parti'ye karşı da yeni bir araç.

Bu operasyonda sosyal demokrat hareketin de bilinçli ya da bilinçsiz önemli bir yer alması da üzerinde durulması gereken başka bir konu. F. Sosyalist Partisi yayınlarında baş hedef olarak "Yeni Sağ"ı seçmiş. Böylece neo-faşist harekete karşı etkin mücadele verildiği ileri sürülüyor. Üstelik bu yeni faşist hareketle klasik sağ'ın birleştirilmemesi gerekliliğini vurgulamaya özel özen gösterilerek. Böylece gerçek sorunların dikkatlerden kaçırılmasında önemli bir işlev görülmüş oluyor. "Aşırı faşist bir tehlikenin" böylece şişirilmesi, iktidar tabanını genişletmek isteyen büyük burjuvazinin bunalımın emekçilerin sırtına yeni yükler bindirilerek geçiştirilmesi ve yaratılabilecek bir toplumsal panik ile sosyal demokrat Sosyalist Partinin "liberal" büyük burjuvazinin politikasına ortak ya da yandaş yapılmasının ortamını da hazırlıyor. Sosyalist Partinin Komünist Parti'yi "sekter" tutumdan kurtulması için gerekçe diye gösterdiği "tehlike", büyük burjuvazinin ekmeğine yağ sürüyor. Sonuçta büyük burjuvazinin yeni ideolojik saldırısına karşı kitlelere yanlış hedefler gösteriliyor.

Görüldüğü gibi "Yeni Sağ" büyük burjuvazinin ideolojik karşı saldırısında, köklü değişimler bekliyen emekçi kitlelerin gerçek özlemlerinden vazgeçmelerinin sağlanmasında önemli bir işlev görmesi beklenen bir araçtan başka bir şey değildir. Bir bütün olarak ele alındığında üzerinde ciddiyetle durulması ve maskenin altındaki gerçek yüzün ortaya konulması gerekmektedir.

İlk atom bombasının Hiroşima'ya atılmasından bu yana 34 yıl geçti. Her yıl bombanın atıldığı gün, ölen yüzbinleri anmak için toplantılar düzenleniyor. Bu anma günleri aynı zamanda yüzbinlerin barış için özlemlerini ve barış için mücadele gerekliliğini ifade günleri oluyor.

Kalıcı, gerçek barış insanlığın özlemi. Barışı kazanmanın ilk koşulu olarak barış için mücadele etmek gerekiyor; mücadelede hedefi barışın düşmanlarını görmek, göstermek gerekiyor.

Bugün Hiroşima'ya ölüm getiren bomba, savaşı sona erdirmek için gerçekten gereklimiydi sorusu soruluyor. Eğer barış yalnızca savaşsızlık dönemi olarak görülmüyorsa, bu soruyu sormak gerekiyor. Savaşa son vermenin barış olmadığını göstermek için. Çünkü Hiroşima'ya atılan bomba, savaşa son vermekten çok daha başka amaçları da taşıyordu.

Hiroşima'nın yıldönümünde

Hiroşima'ya atılan ölüm bombasının gercek amacının emperyalizmin patronunun ABD olduğunu göstermek olduğu bugün açığa çıkmış durumda. II. Dünya Savaşı sonunda bir atom bombası ile iki "kuş" vurmayı hesaplıyordu. Ölen yüzbinlerin bu anlamda kuştan farkı yoktu emperyalizm için . Hedef, emperyalist paylaşımda parsayı ABD'nin toplaması ve oluşan sosyalist sisteme gözdağı verilmesi, emperyalizmin etki alanının genişletilmesi, toplumsal kurtuluş için mücadele edenlerin sindirilmesinden başka birşey değiidi.

Emperyalizm için barış ancak bir savaşsızlık halidir. Bu nedenle Hiroşima'ya atılan bomba, emperyalizmin ulusların kendi geleceğini belirleme hakkına karşı en büyük şantajıydı. Şantajın blöf olmadığının göstergesi de Hiroşima'da, Nagazaki'de ölen yüzbinlerdi.

Günümüzde emperyalizm böyle araçları şantaj için açıkça kullanamıyor. Sosyalist ülkelerin, kapitalist ülkelerin emekçilerinin varlığı ve mücadelesi buna olanak tanımıyor. Ancak emperyalizm de amaçlarından vazgeçmiş değil. Yeni biçimler deniyor. Emperyalizme karşı mücadele eden uluslara karşı, zaman zaman Ortadoğu'ya müdahale tehdidinde olduğu gibi güç kullanmaktan söz etmekle birlikte, başka bir yöntem bulmak zorunda. Yeni yöntemlerle, ülkelerin iç işlerine karışabilmenin ideolojik kılıfını ve gerekçesini hazırlamak gerekiyor.

İşte ABD'nin Afganis'tan'da yürüttüğü saldırıyı bu bağlamın dışında düşünmek olanaksız. ABD Dışişleri Bakanlığı, bildirisinde, ABD'nin İran olaylarına karışmadığını, Sovyetler Birliği'nin de Afganistan'a karışmaması gerektiğini söylüyor. "Müdahaleye" karşı görünen bildirinin gerçek amacı ise, Afganistan'daki emperyalist müdahaleyi saklamak. Gerektiğinde ise açık müdahaleler için zemin hazırlamak. Emperyalizm, barışı tehdide devam ediyor. Ama artık emperyalizmin amaçları için yeni Hiroşlma'lar yaratması kolay değil. Sosyalistler, tüm iericiler, barış ve demokrasi güçleri emperyalizme olanak tanımayacaklar.

• nail serikoğlu

Spor: Toplumsal yaşamın vazgeçilmez bir ögesi

Kamuoyunun ilgisinin sporda yoğunlaştığı belli dönemler vardır. 1979 yılının Temmuz ayı da böyle bir dönemin başlangıcı idi. 1980 Moskova Olimpiyat Oyunları'nın giderek yakınlaşması, Olimpiyat hazırlık yarışmalarının 1979 yılını doldurması Moskova'da doruğa ulaşacak olan ilginin yükselme nedeni idi.

Sovyetler Birliği'nde Temmuz ayının başlarında başlayan geleneksel Spartakiad Oyunları küçük bir olimpiyat niteliğinde idi ve seneye yapılacak büyük organizasyon için aynı zamanda bir deneme görevini üstleniyordu. Sovyetler daha şimdiden tamamlanmış olimpiyat tesislerinde başarılı bir sınav verdiler.

Spartakiad Oyunlarının sosyalist ülkelerin spor yaşamında büyük bir önemi vardır. Spartakiad'lar özgürlük için savaşan köle önderi Spartaküs'ün anısını yaşatan ve günümüzde olimpiyatların özünü yaygınlaştırmayı amaçlayan spor etkinlikleridi. İlk spartakiad 19. yy'ın sonlarında Çekoslovakya'da yapılmış ve giderek yaygınlaşmıştır.

Temmuz ayında ilk defa uluslararası boyutta Moskova'da yapılan 7. Spartakiad Oyunları tabanda elemeler ile başlayan dört yıl süren bir dizi yarışmanın finalidir. Dört yıl boyunca yaklaşık 20 milyon kişi bu yarışmalara katılarak finalde kendi cumhuriyetini temsil etmek için mücadele eder. Bu seneki Spartakiad oyunları bir çok yeni yeteneğin ortaya çıkmasına neden olurken uluslararası spor alanında da zevkli, çekişmeli ve birçok rekorlarla noktalanan küçük bir olimpiyat niteliğinde oldu.

ULUSLARARASI YARIŞMALAR YA DA KAPİTALİZMİN ÇÖKMESİ

Temmuz ayında Spartakiad oyunları ile başlayan spor heyecanı Ağustos başında Torino'da yapılan Avrupa Atletizm Kupası Finali ile yeni bir boyuta ulaşıyordu. Bu ayın sonunda Montreal'de yapılacak Atletizm Dünya Kupası'nda yarışacak 2 Avrupa ülkesinin seçildiği bu yarışmaların sonucu 1976 Montreal Oyunları sonrası başlatılan bir kampanyanın tekrar ortaya çıkarılmasına neden oluyordu. Sovyetler Birliği ve Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin hem kadınlarda hem de erkeklerde Avrupa'yı temsil hakkını alması kapitalist ülkeleri çok kızdırdı. Olimpiyat öncesi sosyalist ülkelerin bu tür başarıları, uluslararası yarışmaların ve olimpiyat oyunlarının eski espirisinin yitirildiği görüşünün tekrar ortaya atılmasına neden oldu. Bu görüşe göre Baron Pierre de Coubertin'in "kazanmak değil, katılmak önemlidir" düşüncesi günümüzde iflas etmiştir, çünkü artık günümüzde uluslararası yarışmalarda birincilikler Sovyetler, Demokratik Almanlar ve Amerikalılar tarafından paylaşılmakta, diğer katılan ülkeler bu birincilikleri görkemleştiren piyonlar durumuna düşmektedirler!

Bu görüşü savunanların başında kapitalistler ve sosyalist sisteme küfretmeyi kendilerine görev edinen maocular gelmektedir.

Maoculara göre sosyalist ülkelerin uluslararası yarışmalarda önde gelmeleri sistemin bir başarısı değil, yapay yolla geliştirilmiş biyonik insanların başarısıdır.

Bu çıkışın amacı açıktır. Kapitalizm uluslararası alanda eski itibarını yitirmiştir. Bu durumun net bir şekilde ortaya serildiği uluslararası spor karşılaşmalarının eski önemini kaybetmesi kapitalizmin gerilemesinin göstergelerinden birini gözlerden saklayacaktır. Maocular bu görüşün savunuculuğunu yaparak emperyalistlere olan borçlarını ödemek istemektedirler. Ancak bu zavallılar güngeçtikçe kokuşmakta olan kapitalizmin içinde bulunduğu durumun uluslararası spor alanlarından çekilerek gizlenemiyecek boyutlara ulaştığını görmekten acizdirler. Sosyalist ülkelerin uluslararası spor alanındaki başarılarının sistemin başarısı olduğunu çarpıtmaya çalışmaktadırlar.

Uluslararası yarışmaların eski önemini yitirdiği görüşünün ardında 'sporun siyaset ve ideoloji dışı' olduğu düşüncesi yatmaktadır. Bu düşünce bugüne değin burjuvazinin kitleleri spor yolu ile uyutmasına yardımcı olmuştur. Ancak sosyalist ülkelerin spordaki başarılarının rastantı değil, sistemin oturmuşluğunun spordaki yansıması olduğu gerçeği sporun siyaset ve ideoloji dışı değil aksine sosyo-ekonomik yapının bir göstergesi olduğunu vurgulamıştır.

Spor, sosyalist ülkelerde yaşamın ayrılmaz bir parçası halindedir. Gelişmiş insan kişiliğinin oluşması, yalnızca düşünsel gelişimi değil, bedensel gelişimi de gerektirmektedir. Bu nedenle spor, sosyalist ülkelerde herkesin uğraşı olmakta ve yaşamın vazgeçilmez gereksinimi olarak sağlık ve yaşam sevincini kökleştirmeye yönelmiş üstün bir işlev taşımaktadır. Kapitalistlerin ve onların yardakçılarının girişimlerindeki amaç toplumsal olgu haline gelen sporun ürünlerinin uluslararası yarışmalarda sergilenmesini engellemek ve kısıtlamaktır.

SPOR BARIŞ İÇİNDE BİR ARADA YAŞAMANIN ARACIDIR

Kapitalistlerin ve maocuların uluslararası spor olgusuna karşı çıkmalarındaki bir diğer amaç da, spor olgusunun taşıdığı önemli bir işlevdir. Spor hangi toplumsal sistem, hangi ulus ve ırktan olursa olsun ayırım yapmadan insanları biraraya getiren, halklar ve ülkeler arasında barış ve dostluk duygularının oluşarak gelişmesine katkıda bulunan ve barış içinde birarada yaşama politikasına daha elverişli koşulları yaratan uluslararası bir olgudur.

Halkların sosyal, kültürel ve insancıl alanlarda yakınlaşmasını sağlayan ve de halklar arasındüşüncesinin güçlenmesine katkıda bulunan spor olgusunun uluslararası alandaki politik önemini hiçbir artniyetli girişim ortadan kaldıramayacaktır.

Gerçekler saklanamaz!

Seçim dönemine girilmesiyle birlikte TRT haberlerinin izlenmesi daha da "ilginç" bir hale geldi. Çağımızda demokrasinin gereği olan kitlelerin özlem ve taleplerini örgütlü olarak kitle iletişim araçlarına ulaştırma, toplumsal,politik, kültürel olaylardan bilgilenme haklarının, kısaca "aydınlanma" ve "aydınlatma" hakkının mevcut olmadığı, TRT'nin böyle bir işlevi yerine getirmediği açıkça sergilenmekte. Üstelik bu sergileme biçimsel demokrasi adına, o güne kadar, haberlerde yer almayan politik partilerin bu arada işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi TİP'in haberlerine de görünüşte yer verilmeye başlandığı bir dönemde daha bir belirginleşmekte.

Seçimle birlikte haber programlarında siyasal parti demeçleri seçim haberleri adı altında ayrı olarak verilmeye başlandı. İşte TRT haberlerinin gerçek yüzü de böylece saklanamayacak bir biçimde ortaya çıktı. O zamana kadar normal haber programlarının içine yerleşen burjuva partilerinin haberleri ayrılınca geriye kalan manzara çok çarpıcı. Haber diye sunulanlar eğer bir bayram ya da kutlama günü de yoksa neredeyse yalnızca trafik kazaları, spor olayları. Adeta TRT haberleri modern tellal işlevi görmekte. Toplumsal sorunlardan hiç söz edilmiyor. Bu sorunlara çözüm önerileri, görüşler getirenlere olanak tanınmıyor. Bütün bunlara ek olarak seçim dönemi bahane edilerek "propaganda" yapılmasına engel olunması gerekçesiyle demokratik kitle örgütlerinin haberlerine uygulanan fiili sansür daha da etkinleşmekte. İşte demokrasi, yansızlık, halkın politik tercihlerini serbestçe belirlemesi adına oynanan oyun; kitlelerin habersiz bırakılmaları böylece gerçekleşmekte. Radyo ve TV'de siyasal partilere tanınan 90 ve 45 saniyelik süreyel oyunun kuralı olarak katılanmak burjuvazi için çok fazla bir sorun olmuyor.

Seçim yasalarında yapılan son değişikliklerle afişlemenin yasaklanması hatırlanırsa tablo bütünüyle gözler önüne serilmekte. Üstelik, bildiri dağıtımı da sıkıyönetim ve emniyet güçlerince fiilen engellenmekte olduğundan seçimlere gidildiğinde toplumsal etkinliklerden kitlelerin haberalma hakkının çok büyük ölçüde sermayeye dayalı basının kontrolüne bırakılmak istendiği anlaşılıyor. İşte burjuvazi için demokratik seçimlerden anlaşılan bu.

AP ve diğer gerici partilerin son günlerde ağırlık kazanan TRT'ye saldırıları ise bu oyunu gözlerden saklama çabasından başka bir şey değil. Ancak, sosyalistler, bağrında yaşadıkları kitlelere ulaşmayı böyle bir ortamda da bulacaklardır, buluyorlar da.

Dünya işçi sınıfı hareketinin en güçlü atılım dönemlerinden birinin ürünü ve aynı zamanda örgütleyicisi olan Üçüncü Enternasyonal, çalışmalarıyla bugünün sorunlarına da ışık tutan büyük bir ideolojik miras bırakmıştır. A.I.Sobolev başkanlığındaki geniş bir bilim emekçileri grubu tarafından V.Ulbricht, D. Ibarruri, J. Duclos, G. Cagniot, P. Dutt ve B. Ponomarev gibi önde gelen parti yöneticilerinin katkıları da alınarak hazırlanan ÜÇÜNCÜ ENTERNASYONAL'İN KISA TARİHİ bu mirası özetlemektedir. Kitabın en önemli özelliği, Lenin'in Üçüncü Enternasyonal'in kurulmasındaki ve en önemli kararlarının oluşturulmasındaki yerini ve enternasyonalin marksist-leninist teorinin yaratıcı gelişmesi, dünya devrimci mücadele deneylerinin genelleştirilmesi ve uluslararası bilimsel sosyalist hareketin politika, stratejl ve taktiklerinin hazırlanmasında oynadığı önemli rolü büyük bir açıklıkla anlatmasıdır.

Bu kitap Üçüncü Enternasyonal'in faaliyette bulunduğu yılları ve bu yıllarda işçi sınıfı mücadelesi açısından önplana çıkan sorunları incelerken bilimsel sosyalist hareketin birçok temel ilkesini de ortaya koymaktadır.

Şili İşçi sınıfının uzun soluklu savaşı

* Başlangıcından Günümüze Şili İşçi Sınıfının Mücadelesi, İvan Ljubetic, Bilim Yayınları, İSTANBUL, Haziran/1979 I. Baskı.

İvan Ljubetic'in iki bölümden oluşan kitabı "Başlangıçtan Günümüze Şili İşçi sınıfının Mücadelesi" adını taşıyor. Kitabın birinci bölümünde Şili işçi sınıfının başlangıcından Pinochet darbesi dönemine kadar tarihi özet olarak dile getirilirken, daha ağırlıklı olan ikinci bölümde, işçi sınıfının faşist diktatörlüğe karşı sürdürdüğü yılmaz mücadele ayrıntılı bir biçimde anlatılıyor.

Bilim Yayınları tarafından çıkarılan "Başlangıcından Günümüze Şili İşçi Sınıfının Mücadelesi", 19. yüzyılın başlarından bu yana Şili'deki işçi sınıfı hareketinin özet bir incelemesi niteliğini taşıyor. "İşçi hareketinin başlangıcından 1973 darbesine kadar olan gelişmeler" başlığı altında toplanan birinci bölümde, genel çizgileriyle Şili işçi sınıfı hareketinin tarihi ve 1973'e kadar verilen şanlı bir mücadele sonunda elde ettiği kazanımlar anlatılıyor. Yazar İvan Ljubetic Şili'de işçi sınıfının ortaya çıkmasından önceki durum için şunları söylüyor:

"1820'lerde Şili toplumu başlıca iki sınıftan oluşuyordu: büyük toprak sahipleri aristokrasisi ve pratikte köle olan tarım işçileri. Şehirlerdeki toplumsal gruplar sadece ülke halkının % 10'unu oluşturduklarından fazla bir öneme sahip değillerdi. Bunlar burjuvazinin ilk temsilcileri olan bazı küçük işletmeciler (özellikle satıcılar), orta tabaka ve işçi sınıfıydı. (Bunların kökeni şehirlere taşınıp orada çeşitli işler yapan tarım işçileriydi.)" (s.11)

Yazar, 1920'lerden sonra meydana gelen ekonomik değişikliklerin toplumsal yapıyı da karmaşık hale getirdiğini ve eski sınıflara burjuvazi, küçük burjuvazi, orta tabakalar ve işçi sınıfının eklendiğini belirtiyor.

İvan Ljubetic, Şili işçi sınıfı önderi Recabarren'in ömür boyu süren mücadelesini ve Şili işçi sınıfının politik hareketinin ortaya çıkışını anlatıyor. Şili işçi sınıfının kendisi için bir sınıf haline dönüşmesinde büyük katkıları olan Luis Emilio Recabarren (1876-1924) sadece Şili işçi sınıfının değil, aynı zamanda birçok Güney Amerika ülkeleri işçi sınıfının hizmetinde olmuştur. 1918'de Arjantin Komünist Partisi'nin kurucuları arasında yer alan Recabarren, ölünceye kadar Şili işçi sınıfının politik hareketinin kurulması ve gelişmesi için çalışmıştır. Yazar, Şili Komünist Partisi'nin ortaya çıkışını şöyle anlatıyor:

"Recabarren işçilerin bir siyasal partiye sahip olmasının gerektiğinin bilincindeydi. Önce Demokratik Partiyi bir Sosyalist Parti'ye dönüştürmeye çalıştı. Bu çabaların başarılı olamayacağını anladığı zaman, yeni bir parti kurmak için önlemler aldı. Böylece 4 Haziran 1912'de İquique de Partido Obrero Socialista (POS–Sosyalist İşçi Partisi) kuruldu. (...) POS, büyük politik olgunluğunu gösterdiği 10 yıl boyunca varlığını sürdürdü. Bu olgunluğu sayesinde Birinci Dünya Savaşı'nı emperyalist savaş olarak mahkum etti ve 1917'de Ekim Devrimi'ni selamladı.

2 Ocak 1922'de, aynı Partido Comunista de Chile, PC(Şili Komünist Partisi)nin I. Kongresi olan, POS'un IV. ve son kongresi yapıldı... Üçüncü Enternasyonal'e bağlanan Şili Komünist Partisi'nin kuruluşu, proletaryanın öncü müfrezesinin doğuş saati ve Şili sınıf mücadelesi tarihinin yeni bir aşamasının başlangıcı idi." (s. 23-24)

Kitapta, Şili Komünist Partisi'nin ve Şili'deki ilerici sendikal hareketin uzun soluklu mücadelesi anlatılarak, 1970'de Halk Birliği hükümetinin kuruluşuna kadar olan gelişmeler üzerinde duruluyor. "İşçi Sınıfı: Antifaşist direnişin çekirdeği ve motoru" başlıklı ikinci bölüm ise, 1973'teki faşist darbeden sonra Şili işçi sınıfının Pinochet cuntasına karşı halen sürdürmekte olduğu mücadele anlatılıyor. Birçok olaylardan sözederek faşist cuntanın katliamlarını, işkencelerini, baskılarını sergileyen yazar, kitabı şöyle bitiriyor:

"Allende yaşıyor ve mücadeleyi sürdürüyor. O, işçilerin, kayıpların yakınlarının, sürgündeki Şilililerin her eyleminde yaşamdadır. Mücadelelerde yaşamını sürdürüyor ve halkın düşmana karşı kazandığı zaferde yer alıyor. Allende ölümüne kadar işçilere sadıktı. Ve onlar O'nun mirasını sadakatla koruyorlar. Faşist diktatörlüğün güç koşulları altında, onlara Companero Presidente'nin Halk Hükümetinin savunması için mücadelede şehit düşmeden önce bıraktığı görevi yerine getiriyorlar: "Bilmelisiniz ki, er ya da geç, çok yakında, yeniden üzerlerinde gerçek insanın daha iyi bir toplum için yürüyeceği geniş caddeler açılacak."

Çağdaş Bulgar romanı üzerine görüşler

Şükran Kurdakul

Sofya'da, Haftalık Edebiyat Cephesi gazetesi'nin yöneticilerinden başyazar Prof. Efrem Karanfilov ve çalışma arkadaşları (kuram ve eleştiri bölümü sorumlusu) Nataşa Manovova, (Uluslararası edebiyat sorumlusu) Margarita Mitovska ile Bulgar romanının özellikleri üzerine konuştum. Söyleşinin çevirmenliğini Doçent Dr. İbrahim Tatarlı yaptı.

Türkçe'ye çevrilen Bulgar romancılarının yapıtlarından okuduklarımbende çocukluk, ilk gençlik yıllarına dayanan birikimlerin ağır bastığını düşündürecek izlenimler bırakmıştı.

Doğru bir gözlem miydi bu? Bunu sordum önce.

— Doğrudur ama elbette kesin bir genelleme yapılamaz... diye yanıtladı konuşmacılar. Daha çok eski ve orta kuşak yazarlarımız "otobiyogra ik" diyebileceğimiz roman türünün örneklerini vermişlerdir. Bu türün en genç temsilcilerinden Bogomil Raynov, ilk romanını Tütün İnsanı'nda babasını tipleştirmeye çalışmaktadır. Açıklamak gerekir ki, geleneksel anlamda düzyazı kurallarını tanımaz Raynov. Özellikle İkinci yapıtı Santakrus Yolu'nda bu özelliği tam somutlanmış, belirginleşmiştir.

Tek romanı, "Herkes ve Hiçkimse" ile dikkati çeken orta kuşağın verimli öykücülerinden Radişkof, son yıllarda "Gece Beyaz Atlarla" adlı romanı ile büyük etki gücü kazanan Pavel Veşinov sözcüğün tam anlamı ile özgündürler.

Araya girdim.

— Hangi anlamda özgündürler? İşledikleri konulardan mı alıyorlar özgünlüklerini. Yapısal açıdan yeni dönüşümlere mi ön olmuşlardır?

— Birincil olarak dilleri, diyor konuşmacılardan Nataşa Manovava.

Önce Raynof üzerinde duracağım. Raynof'u bir denemeci sayabiliriz. Monolog dialogtan daha çok görülür onda. Diyelim ki Daskalof'taki uzun betimlemelere rastlayamazsınız. Daha çok duyumsamalara başvurmaktadır. Ve en önemli yönü, belki de yeniliği çağdaş Bulgar düzyazısında şlirsel geleneği yeniden kurma çabası ön plana geçmiştir. Çağdaş duyarlıklara bağlı bir şlirselliktir bu. Değişen, değişmekte olan düzyazının bu özelliğini Haytov'da, İvay la Petrov'da da görebiliriz.

İster istemez Yaşar Kemal'i düşünüyorum.

Yaşar Kemal, büyük düzeyde tipleştirme başarısı gösterdiği kişilerini bile çağdaş bir halk ozanının duyarlılığını simgeleyen sözcüklerle yarattığı için özgündür. Dilin özündeki güzellikle bütünleşmiştir çünkü. Abbas Sayar da öyle. Yaşar Kemal güneyden, Abbas Sayar yayladan ses verir. Çağdaş Bulgar romancılarının yarattıkları söylenen bu dil değişimi bileşimini nereden alıyor. Eski-yeni hangi olanaklardan kaynaklanıyorlar?

— Geçmişte de düzyazımızda şlirsel çizgi vardı, diyor konuşmacılar. Adlarını andığımız romancılar olsa olsa eski lirizmin ögelerinden yararlanmaktadırlar. Onlar aynı zamanda geleceğin dilini de yaratma başarısı göstermişlerdir. Bu yargıları doğrulayan en azından Yordan Yavkov'un yapıtlarıdır.

Nerdeyse, kırk yıldır yeni bir düzenin ekonomik ve toplumsal koşullarının değiştirici yönlendirici sonuçlarını yaşıyor Bulgaristan halkı. Kırsal bölgelerde olsun, kentlerde olsun eğitim görenlerin sayısı ve niteliği başdöndürücü bir düzeye ulaşmış. Demek ki, yeni okumuşlar, yeni aydın tipleri somutlanmış toplumda. Yöneticiler, doktorlar, mühendisler, yazarlar, çevirmenler. Kadını erkeği ile bizim birini-ikisini, beşini-onunu tanıdıklarımız Svetla'lar, İvoyla'lar, Emilia'lar, Luba Markova'lar, Milen'ler, Spozov'lar, Spazova'lar... Bu yeni okumuşlar kuşağı tarihlerinin bu aşamasında hangi bireysel özelliklerin insanlarıdır? Romanlara nasıl yansıyor onların kişilikleri?

— Kahramanlar sorunu, diyor Nataşa Manovova, çağdaş edebiyatımızın temel sorunudur. Çağdaşlaşan toplumumuzun aydın tiplerini yeni romanın başlıca kişilikleri arasında gördüğümüzü söyleyebiliriz. Örneğin, az önce adını andığımız Pavel Veşinov'un "Gecede Atlarla" adlı romanında 60 yaşlarında bir hekimin yaşamı öykülenir. Bu hekim geçmişte, yani 9 Eylül' den önceki toplum koşullarında ve *şimdi* yaşamaktadır. Andre Glaşki'nin yapıtlarında da örneğin Merdivenli Ev' de yeni ailenin tüm bireylerinin sergilenişine tanık oluyoruz. Bence, bir dönem önceki roman verimlerimizde eski komünist tipler biraz da romantik çizgilerle verildi. Şimdi çağdaş bilim işçilerini, bulundukları en gerçek yaşam koşulları içinde sergilenirken görüyoruz.

Dilcu Fuçiciyef, Lada Galina, Atanas Nakofsvi, Gerço Atanasov, daha genç kuşaklardan Vladimir Zaref, Georgi Maykovski son on yılı simgeleyen yapıtlarında çağdaş tipleri işliyorlar.

Verilen yanıt bir edebiyat konuşması için yeterlidir.

Ama benim aradığım Nataşa'nın adlarını andığı romandaki tipler.

Geçmiş dönemin özgün kişileri kendilerini belirleyen özellikleriyle geçiyorlar mı öykülere, romanlara? Görevlerin zorunlu ilişkilerinden sonra, kendi yaşamlarına dönen insanlar hangi temel özellikleriyle vurgulanıyorlar?

Eski bir toplum savaşçısının, altmışa yakın öyküde ülkesinin değişik insan kişiliklerinin görünen görünmeyen yanlarını işlemeye çalışan bir yazarın şairce duyarlığı değil bu.

İnsan önce bireydir.

Karşılıklı etkiler içinde değişen yönleri nedir bu bireylerin? Ne ölçüde yeni uygarlığın nitelikleri özümsenmiştir kişiliklerinde?

Eleştirmen arkadaş Nataşa'ya yansıtıyorum bu düşündüklerimi.

— Öğrenebilmek için iki ülkeden de daha çok yapıt!.. diyor.

— Ama bana öyle geliyor ki, çevirmenler genellikle kolay ve bir çırpıda çıkacak öyküleri, romanları alıyorlar tezgahlarına diyorum.

— Prof. Karanfilov doğrudur bu.. diye yanıtlıyor beni.

Bir öğrenmek istediğim de yeni toplumun hızla gelişmiş ve gelişmekte olan endüstri kesimini simgeleyen insanların ne ölçüde romana yansıdığı..

Soruyorum.

— Bulgar edebiyatında kırsal kesim daha ağır basar diyor arkadaşlar. Çünkü biz 9 Eylül'den önce tam anlamıyla tarımı toplumuyduk. Ama değişen koşullar romana da yansıyor gitgide. Çağdaş Bulgar edebiyatında artık işçi sorunlarını işleyen güçlü bir edebiyat çizgisi vardır. Bu yöndeki değerli yapıtlardan biri, yetenekli orta kuşak yazarlarından Vasil Popov, Düzlük'te, *Devna* kentinin endüstrileşmesi aşamasını yansıtırken mühendisleri ve işçileri sergiler. Aynı romancımızın kente göç sorunlarını işleyen Kökler adlı yapıtını da anabiliriz. Yeni işçi tipleriyle dikkati çeken Gence Stoyev 'in özellikle Kırlangıçlar Gibi adlı yapıtını anabiliriz.

Bu arada kimi belgeselleri de unutmamak gerekir. Kosta Strançef'in Spaş Doçef adlı bir işçinin yaşam öyküsünü yansıtan romanı ve en genç kuşaktan Viladimir Zaref'in başlıca kahramanları işçilerden oluşan Tuna Öyküleri, eski kuşağın Türkiye'nin tanıdığı değerlerinden Kamen Kalçef'in Dokumacılar Ailesi romanı, Andre Glaşki'nin Vedravo Köyü üçlüsü sorunuzu yanıtlayacak yapıtlar arasındadır.

Meslektaşım Doçent Dr. İbrahim Tatarlı'nın özverisiyle gerçekleştirme olanağı bulduğum konuşmadan ötürü Prof. Karanfilov ve arkadaşlarına teşekkür ederek yazıyı Sovyet edebiyatı uzmanı olduğunu öğrendiğim Margarita Mitovska'nın sözleriyle bitirmek istiyorum:

— Dünyamızı daha daha güzelleştirmek isteyenlerin çabalarını selamlıyoruz.

CHP iktidarında faşist işgal

"Milliyetçi Cephe" dönemi devlet dairelerinin faşistlerle alabildiğine doldurulduğu bir dönem oldu. Bugün de CHP ağırlıklı hükümetin iktidarda olmasına karşın işgale son verilebilmiş değil. Cumhuriyet Halk Partisi'nin uzlaşmacı siyaseti nedeniyle bugün hâlâ çeşitli devlet dairelerinden faşistlerin ayıklanması bir yana, faşistlerin etkinliği artarak sürüyor.

Bu tür yerlerden bir tanesi de Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığıdır.

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı ikibini aşkın personeliyle faşist odağın hizmetine sunulmuş durumdadır.

Toprak Tarım Reformu Müsteşarlığı'nın yapısını incelemek, bu kurumun örgütleniş biçimini, faşist odağa en iyi "hizmet" sunabilmek için düzenlendiğini gösterebilecek ipuçlarını vermeye yeterlidir. Müsteşarlığın halen Türkiye'de 5 Bölge başkanlığı ve 9 araştırma ve eğitim merkezi vardır. Müsteşarlık böylelikle 14 ilde örgütlenmiş durumdadır. Milliyetçi Hareket Partisi'nin 16 milletvekilinden 13 tanesi de, müsteşarlığın örgütlü olduğu illerdendir. MHP, Toprak Tarım Müsteşarlığı'nın örgütlü olduğu yerlerden yalnızca İstanbul, İzmir ve Urfa'da milletvekiline sahip değildir. Müsteşarlığın örgütleniş biçimiyle MHP milletvekillerinin seçildikleri illerin coğrafyası tam bir çakışmayı ortaya çıkarmaktadır ve bunu "raslantı" ile açıklamanın da olanağı yoktur.

Öte yandan, örgütlenmenin olduğu 14 il dışında "kaçakçılığın önlenmesi" gerekçesiyle tüm deniz ve kara hudutu iller de Müsteşar'lığın çalışma kapsamı içine sokulmuş bulunmaktadır.

Müsteşarlığın önemli mali olanakları vardır. Ve bu olanakların kimlerin yararına kullanıldığını anlamak için 1977 seçimlerinde Müsteşarlık tarafından kiralanan araçlara ödenen miktara göz atmak yeterlidir. Her ne hikmetse tam da 1977 seçimlerinin yapıldığı aylarda Müsteşarlık hesabına özel araç kiralama hızla artmış ve bu araçlara ödenen para diğer aylara oranla milyonu aşan miktarlara ulaşmıştır. Bu gerçek ortadayken, Müsteşarlığın kendi araçlarının kimler tarafından kullanıldığı sorusunu sormak bile gereksiz olmaktadır; yanıt bellidir.

Müsteşarlığın büyük çoğunluğu Türkiye Zirai Donatım Kurumu'ndan alınmış olan ve Urfa'da kullanılmaz durumda bekletilen makina varlığı vardır. Bu makina varlığının değeri 348 milyon liraya ulaşmaktadır. Bunların bazı parçalarının çalındığı, değiştirildiği bilinmektedir. "Görev"ini yapan Müsteşarlık tarafından bu makinalar çürümeye terk edilmiş durumdadır.

1979 yılında Yüksek Denetleme Kurulu'nun iki kez Müsteşarlığın fon hesaplarını incelemek için girişimlerde bulunduğu, ikisinde de müsteşar vekili tarafından "Bakan Bey denetlemenize müsaade etmiyorlar" denerek denetime izin verilmediği bir sır değildir. Müsteşarlık ancak bugünlerde Yüksek Denetleme Kurumu tarafından denetlenebilmektedir.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin iktidarda olduğu bir dönemde, Müsteşarlığın tüm önemli kadroları MHP'lilerin elindedir ve terfi ettirilenler de yalnızca bunlardır. Terfi ettirilen Müsteşarlık yöneticilerinin büyük bir çoğunluğunun seçimlerde MHP'den aday olması gerçeğini CHP yöneticilerinin hangi "raslantı"larla açıklayacakları bilinemez. Ama yöneticilere, terfi durumlarına ve aday oldukları siyasi partiye bir göz atınca şöyle bir tablo çıkmaktadır karşımıza:

Adı Soyadı	Aday Olduğu yıl ve Parti		Meslek	Aday Olduğu İl	Eski Görevi	Yeni Görevi
Hüsnü Poyraz	1977	MHP	Zir.Yük.Müh.	G. Antep (4. sıra)	Gn. Müd.	Gn. Müd.
Güngör Eraslan	1977	MHP	–	Niğde (3. sıra)	Gn. Müd.	Müst.Yrd.
Kaya Güngör Aykent	1977	MHP	Zir.Yük.Müh.	Konya (6. sıra)	Uzman	Gn.Müd.Yrd.
Ahmet Avcı	1977	MHP	Zir.Yük.Müh.	Urfa (3. sıra)	Uzman	Daire Bşk.
Mustafa Yalvaç	1977	MHP	Zir.Yük.Müh.	Hatay (5. sıra)	Uzman	Daire Bşk.
Azmi Demiral	1977	MHP	İktisatçı	G.Antep (5. sıra)	Daire Bşk.	Daire Bşk.
Ebumüslim Kocaay	1977	MHP	–	Konya (11. sıra)	Şb. memuru	Uzman
Ömer Öztürk	1977	MHP	Muhasebeci	Niğde (4. sıra)	–	11.dereceden 9.dereceye terfi.
Fethi Kafaklar	1977	MHP	–	Edirne	Danışman	Danışman (Sözleşmeli)

Müsteşar'ın özel kalem müdürü Nuri Karakuş ise 1977 yılında Malatya'dan MHP milletvekili adayı olmuş, daha sonra Müsteşarlık'tan ayrılarak Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nda özel kalem müdürlüğü görevine getirilmiştir.

Ortaya çıkan tablo son derece açık ve yalındır. Ama bu kadarla da kalmamaktadır. Kadro bakımından taltif edilmek için de Ülkü Ocağı'na kayıtlı olmak ya da MHP yandaşı olmak gereklidir. Bu nitelikte olanların çoğu taltif edilmek bir yana, daireye gelmeden maaş, yan ödeme ve yüzde 20 maaş zammını hiç bir kesintiye uğramadan almaktadırlar. Müktesep kadrosunun ötesinde kadro ve makama sahip olanlara göz atılınca da ortaya şöyle bir tablo çıkmaktadır:

Adı Soyadı	Pozisyonu	Aldığı Kadro	Müktesep Kadrosu	Niteliği
Güngör Eraslan	Müsteşar Yrd.	1	5/2	1977 MHP Niğde Adayı
Azmi Demiral	Daire Bşk.	2	5/2	1977 MHP G.Antep Adayı
Ebu Müslim Kocadağ	Uzman	3	5/2	1977 MHP Konya Adayı
Kaya Güngör Aykent	Genel Müdür. Yrd.	2	5/2	1977 MHP Konya Adayı
Hüsnü Poyraz	Genel Müdür	1	3/1	1977 MHP G.Antep Adayı
Ahmet Avcı	Daire Başkanı	2	5/1	1977 MHP Urfa Adayı

MHP yandaşı olmayan kadrolar ise müktesep haklarını alabilmek için yıllardır beklemektedirler. MHP yandaşı olmayanları göreve getirmemek ve idari kadrolara MHP yandaşlarını oturtabilmek için hizmet süresi yetmeyen "güvenilir" kişiler, 3-4 yıllık hatta bir yıllık olmalarına karşın vekaleten göreve getirilmektedirler. Örneğin Ali Kömürcü adını taşıyan şahıs, Genel Müdür Yardımcılığını iki yıl vekaleten yürütmüş, hizmet yılı dolunca asaleti tasdik edilmiştir. Daire Başkanlığı görevine, sözleşmeli uzman olan Kazım Kara, Daire Başkan Yardımcılığına ise gene sözleşmeli uzman olan Nafiz İmamoğlu bakmaktadır. Öte yandan henüz mezun olalı bir yıl olan mühendis Zeki Kara ise Daire Başkan Yardımcılığı ile görevlendirilmiştir. Müsteşarlık yöneticileri CHP iktidarında bu kadar pervasızdırlar.

Ülkü-Bir'in eski Genel Başkanı Orhan Düzgüneş' de Müsteşarlık'ta yuvalananlar arasındadır. Ülkü-Bir' in eski başkanı bir yandan Müsteşarlık'ta danışmanlık yapmakta, diğer yandan da Ziraat Fakültesi'nde öğretim üyeliğini sürdürmektedir. Türkeş'in Başbakan Yardımcılığı döneminde danışmanlığını yapanlar da Müsteşarlık'ta çalışmaktadırlar. Muzaffer Özdağ'ın kardeşi ve Ülkü Ocakları üyelerinin avukatı olan Mücerra Özdağ da son günlere kadar Toprak Tarım Reformu Müsteşarlığı'nda çalışmış, son sıralarda Kültür Müsteşarlığı'na geçmiştir.

Üst kademeler MHP yandaşı olunca alt kademelerin de farklı olması düşünülemez. Nitekim Müsteşarlık'ta çeşitli terör eylemlerine katılan faşistler çalıştırılmaktadır. Örneğin, İrfan Sakin adlı daktilo kadrosunda çalışmakta olan memur, Demetevler'de bir ilericiyi öldürmekten sanık olarak tutuklu bulunmaktadır. Bir başka tutuklu Fuat Kan adlı sekreterdir. Urfa'da terör olaylarına karışma nedeniyle tutuklanan Musa Yolun adlı uzman hiç bir idari soruşturmaya uğramadığı gibi, taltifen Ankara'ya nakledilmiştir. Akın Şehirlioğlu adındaki memur da taltif edilerek Ankara'ya gönderilenlerden birisi olmuştur. Şehirlioğlu Bakan'ın Urfa'yı ziyareti sırasında, toplantı yaptığı odanın kapısında Bölge Başkanlığı uzmanlarından Kemal Uğur'a saldırarak yaralamıştır. Müsteşarlık'ta çalışan Celalettin Demir adındaki kişi de polise saldırmış, polise saldırdığı okul müdürü tarafından Müsteşarlık'a bildirilmiş, ancak hakkında hiçbir işlem yapılmamıştır. Tabanca ile yakalanan Mehmet Yaprak adındaki memur da halen tutuklu bulunmaktadır.

1978 yılında, Ziraat Mühendisleri Derneği seçimleri sırasında, Site yurdundan toplanan faşistlerin başına geçerek ilerici, demokrat güçlerin üzerine silahlı saldırıda bulunanların başında olanlar gene Toprak Tarım Reformu Müsteşarlığı'nda çalışanlardan başkası değildi. Bunların kimlikleri Ali Güngör, Ali Kömürcü, Mehmet Haksöz, Kazım Kara, Cemil Akın, Ahmet Saylam, Hüsnü Poyraz ve İsmet Aydın olarak Ankara Valisi tarafından açıklanmıştı. Bunlar elbette ki yalnızca kimlikleri saptananlardı ve Müsteşarlık'ta çalışan saldırganların sayısı bunların çok üzerindeydi. Bunlar, haklarında hiçbir idari işlem yapılmadığı gibi, yine Müsteşarlık'ın "gözde" elemanlarındandırlar.

Öte yandan Tarım ve Ticaret Bakanlığı müfettişlerince yapılan tesbitlerde de, kurumlarında sahte sınav belgesi ile işe alınan elemanlara bu belgelerin Toprak Tarım Reformu Müsteşarlığı tarafından verildiğinin saptandığı bilinmektedir. Belgeyi verenler hakkında da bugüne kadar en ufak bir işlem yapılmadığını eklemek gerekir.

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı'nda MC döneminde başlayan işgal CHP ağırlıklı hükümet döneminde de olanca hızıyla sürdürülmektedir. Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı tek örnek de değildir. Cumhuriyet Halk Partisi, gizli-açık faşist terör odaklarının üzerine cesaretle yürüme yerine uzlaşmayı tercih ettikçe, kitlelerin MHP'nin kapatılması talebini görmezlikten gelmeye kalkıştıkça , CHP iktidarında bu tür örneklerin varolması hiç de şaşırtıcı olmayacaktır.